

Liikenne- ja viestintäministeriö

Tilinpäätös vuodelta 2020

Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2021:2

Liikenne- ja viestintäministeriö

Tilinpäätös vuodelta 2020

Liikenne- ja viestintäministeriö Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Liikenne- ja viestintäministeriö

© 2021 tekijät ja liikenne- ja viestintäministeriö

ISBN pdf: 978-952-243-618-4

ISSN pdf: 1795-4045

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Liikenne- ja viestintäministeriö

Tilinpäätös vuodelta 2020

Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2021:2**Julkaisija** Liikenne- ja viestintäministeriö**Tekijä/t** Liikenne- ja viestintäministeriö**Kieli** suomi **Sivumäärä** 63

Tiivistelmä

Liikenne- ja viestintäministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2020 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumalaskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat tilinpäätös, talous, toimintakertomus**ISBN PDF** 978-952-243-618-4
Asianumero VN/750/2021**ISSN PDF** 1795-4045**Julkaisun osoite** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-618-4>

Kommunikationsministeriet

Bokslutet för 2020

Kommunikationsministeriets publikationer 2021:2**Utgivare** Kommunikationsministeriet**Författare** Kommunikationsministeriet**Språk** finska**Sidantal** 63

Referat

Bokslutet för 2020 för kommunikationsministeriets bokföringsenhet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor.

Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse**ISBN PDF** 978-952-243-618-4
Ärendenummer VN/750/2021**ISSN PDF** 1795-4045**URN-adress** <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-618-4>

Sisältö

1	Toimintakertomus	6
1.1	Johdon katsaus	6
1.2	Tuloksellisuus	6
1.3	Vaikuttavuus	17
1.3.1	Toiminnan vaikuttavuus	17
1.3.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	23
1.4	Toiminnallinen tehokkuus	25
1.4.1	Toiminnan tuottavuus	25
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus	27
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	30
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	31
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta	31
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	31
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	34
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	37
1.7	Tilinpäätösanalyysi	40
1.7.1	Rahoituksen rakenne	40
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	42
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma	44
1.7.4	Tase	45
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	45
1.9	Arviointien tulokset	47
1.10	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä	47
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvedotiedot	47
1.10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvedotiedot	47
2	Talousarvion toteumalaskelma	48
3	Tuotto- ja kululaskelma	51
4	Tase	52
5	Liitetiedot	53
6	Allekirjoitus	63

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Vuotta 2020 liikenne- ja viestintäministeriön ja sen hallinnonalan toimintaa leimasi covid-19-epidemiasta aiheutuneet toimenpiteet ja tehtävät. Myös syksyllä tapahtunut psykoterapiakeskukseen kohdistunut tietomurto lisäsi vuoden poikkeuksellisuutta nostaen esiin yhteiskunnan kriittisten toimialojen tietoturvan ja tietosuojan parantamistarpeet.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimialalla pandemian suorat vaikutukset ovat olleet kaksijakoisia. Olemme osaltamme pyrkineet varmistamaan yhteiskunnan toimintakykyä sekä kansalaisten turvallisuutta poikkeuksellisissa olosuhteissa. Moni asia on liittynyt suoraan poikkeusolojen ratkaisumalleihin sekä liikenteen varmistamiseen. Toisaalta vaikutuksena on ollut, että digitaalisia palveluita on otettu laajasti käyttöön. Tämän ovat mahdollistaneet toimivat verkkoyhteydet.

Poikkeuksellisesta vuodesta huolimatta ministeriössä onnistuttiin edistämään aikataulun mukaisesti säädöshankkeita, hallinnonalan ohjausta ja toimialan strategista kehittämistä. Hallitusohjelman ja hallinnonalan konsernistrategian toimeenpanon keskiössä ovat olleet erityisesti 12-vuotinen valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12), fossiilittoman liikenteen tiekartta, liikenneturvallisuusstrategia ja suurten ratahankkeiden hankeyhtiöiden perustaminen. Nämä hankkeet edellyttävät vahvaa panostusta jatkossakin.

1.2 Tuloksellisuus

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu kolme yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitetta. Näille kolmelle vaikuttavuustavoitteelle on määritelty mittarit, joiden perusteella hallinnonalan tuloksellisuutta arvioidaan (Taulukossa 1).

Taulukko 1. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet	Toteutuminen	Analyysi
<p>Suomi on edelläkävijä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikenteen päästöjen vähenemä • Liikenteen energiankulutus • Vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävien autojen osuus • Kestävien kulkutapojen suoritteet ja markkinaosuus 	<p>HYVÄ</p>	<p>Tilastokeskuksen mukaan kotimaan liikenteen hiilidioksidipäästöt laskivat noin 3,4 prosentilla vuonna 2019 edelliseen vuoteen verrattuna. Väyläviraston mukaan vuonna 2020 liikennemäärät päteillä ovat vähentyneet covid-19-epidemian myötä, minkä vuoksi myös liikenteen päästöt ovat todennäköisesti laskeneet entisestään. Covid-19-epidemian pitkän aikavälin vaikutuksia liikenteen päästöihin on kuitenkin vaikea ennakoida.</p> <p>Liikenteen energiankulutus terawattitunneissa on pysynyt viime vuosina muuttumattomana ollen 50 terawattituntia vuosina 2016–2019.</p> <p>Vaihtoehtoisia käyttövoimia (sähkö, vety tai kaasu) hyödyntävien sekä ladattavien hybridautojen osuus uusista henkilöautoista on kasvanut vuonna 2020 selvästi. Yhteensä osuus oli 20 prosenttia vuonna 2020, kun vastaava luku vuonna 2019 oli 9 prosenttia. Vaihtoehtoisia käyttövoimia ensirekisteröitiin vuonna 2020 ensi kertaa enemmän kuin dieselkäyttöisiä henkilöautoja. Noin 68 prosenttia vaihtoehtoisia käyttövoimia hyödyntävistä henkilöautoista oli ladattavia hybridejä, noin 22 prosenttia täyssähköautoja ja noin 10 prosenttia kaasuautoja.</p> <p>Kestävien kulkutapojen suoritteista ja markkinaosuuksista saadaan ajankohtaista tietoa vuoden 2021 henkilöliikenne-tutkimuksesta.</p>

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet	Toteutuminen	Analyysi
<p>Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liikenne- ja viestintäverkkojen kattavuus ja peitto • Palveluiden hintakehitys 	<p>HYVÄ</p>	<p>Vuoden 2019 lopussa 87 prosentilla suomalaisista oli mahdollisuus ottaa käyttöönsä vähintään 10 megabittia sekunnissa latausnopeudella varustettu kiinteä laajakaistayhteys ja 100 prosenttia suomalaisista kotitalouksista asui 4G peruspeiton alueella. Nopeampien laajakaistayhteyksien peitto kasvoi selvästi vuonna 2019 vuodentakaiseen verrattuna; esimerkiksi vähintään 300 megabittia sekunnissa saatavuus kasvoi lähes 50 prosentilla vuodessa.</p> <p>Liikenneverkkojen peittävyyttä tilastoitiin ensimmäisen kerran vuonna 2019 liikennemuodoittain ja maakunnittain. Liikenneverkkojen peittävyys oli kokeellisen tilaston perusteella suurinta Uudellamaalla. Vertailukelpoista tietoa liikenneverkon peittävyuden kehityksestä ei ole vielä saatavilla, mutta peittävyuden alueellista kehitystä seurataan jatkossa tarkastelemalla eri liikennemuotojen verkon peittävyyttä suhteessa väkilukuun (Tilastokeskus).</p> <p>Viestintäpalveluiden reaalin hintakehitys oli vuonna 2020 maltillista, eivätkä hinnat juuri muuttuneet vuoteen 2019 verrattuna. Kokonaisuutena vuodesta 2010 alkaen viestintäpalveluiden reaalin hintakehitys on ollut kuluttajille suotuisaa, sillä sekä internet-yhteyksien että matkaviestintäpalveluiden hinnat ovat laskeneet noin 15 prosentilla vuodesta 2010.</p> <p>Myös liikenteen reaaliset kuluttajahinnat ovat kehittyneet maltillisesti vuodesta 2010 alkaen. Joukkoliikenteen hinta kokonaisuudessaan on laskenut noin 6 prosentilla ja oman auton käytön hinta on kasvanut noin 3 prosentilla reaalisesti vuodesta 2010. Oman auton käytön hinta laski vuonna 2020 noin 3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna muun muassa polttoaineiden hintakehityksen myötä.</p>
<p>Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä</p> <p>Mittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digibarometrin kokonaisindeksin kehitys • Tietointensiivisten toimialojen liiketoiminnan kehitys • Henkilöliikennepalvelujen kehitys 	<p>HYVÄ</p>	<p>Suomi sijoittui vuoden 2020 Digibarometri-mittauksessa sijalle 2 yhteensä 22 maan joukossa, joka on yhtä sijaa parempi kuin vuonna 2019. Mittauksen toteuttaja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että suomalaisten yritysten sijoitus tippui barometrissä kolmella sijalla. Digitalisaation vaikutukset suomalaisiin yrityksiin ovat jäämässä verrokkimaiden yrityksistä jälkeen.</p> <p>Euroopan komission European Innovation Scoreboard 2020 -mittauksen mukaan Suomessa oli vuonna 2020 Hollannin, Ruotsin ja Tanskan ohella EU:n paras innovaatioympäristö. Suomen sijoitus mittauksessa ei muuttunut vuodesta 2019. Mittauksen mukaan Suomen innovaatioympäristö on EU:n huippua, mutta esimerkiksi korkean teknologian tuotteiden myynnillä ja kasvuyritysten lukumäärällä mitaten tulokset ovat kokonaistulosta heikompia.</p> <p>Henkilöliikennepalveluiden, erityisesti uusien liikennepalveluiden, kehityksestä on tällä hetkellä käytössä niukasti tilastotietoa. Tilastointia kehitetään jatkoa varten.</p>

Liikenne- ja viestintäministeriö on yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden saavuttamiseksi asettanut monivuotiset tulostavoitteet 2020–2023 mittareineen. Mittareiden alle ministeriö on asettanut vuosittaiset tavoitetasot. Taulukoissa 2–4 on esitetty yksinomaan vuoden 2020 tavoitetasojen toteuma.

Taulukko 2. Suomi on edelläkävijä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 1 Kestävästä liikkumisesta, kuljettamisesta ja viestinnästä on tehty entistä houkuttelevampaa		
Mittari: 1.1 Toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi		
Fossiilittoman liikenteen tiekartta on valmistunut	Toteutunut	Liikenteen päästöjen puolittamiseksi vuoteen 2030 mennessä on valmistunut fossiilittoman liikenteen tiekarttaluonnos. Tieliikennettä koskeva valtioneuvoston periaatepäätös on tarkoitus antaa alkuvuonna 2021. Lisäksi on laadittu erilliset valtioneuvoston periaatepäätösluonnokset meri- ja lentoliikenteestä.
Tieto- ja viestintäteknologiasektorin ilmasto- ja ympäristöstrategia on valmistunut	Toteutunut	Työryhmän loppuraportti valmistui marraskuussa 2020 ja raportti sisältää kuusi kokonaisuutta, joiden avulla tieto- ja viestintäteknologiasektorin (ICT) hiili- ja ympäristöjalanjälki pienenee ja digitalisaation hyödyt saadaan käyttöön. Työryhmän raportti on parhaillaan lausunnolla. Strategia on tarkoitus viimeistellä helmikuussa 2021.

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Mittari: 1.2 Julkista henkilöliikennettä koskevien tukien ja avustusten kohdentaminen		
On tehty päätökset joukkoliikenteen 20 miljoonan euron vuosittaisen lisätuen kohdentamisesta päästövähennysten kannalta optimoidusti	Toteutunut	Joukkoliikenteen 20 miljoonan euron vuosittaista lisätukea on päätetty osoittaa 7 miljoonaa euroa suoraan MAL-sopimuksilla suurille kaupunkiseuduille. Joukkoliikenteen tuen saamisen edellytyksenä on, että seutu toteuttaa MAL-sopimuksessa kuvattuja joukkoliikenteen kehittämistoimenpiteitä ja priorisoi joukkoliikenteen kilpailukykyä edistävän runkoverkon palvelutasoa sekä varmistaa siirtymää vähäpäästöiseen bussikalustoon ja biopolttoaineisiin. Loput 13 miljoonaa euroa on tarkoitus yhdistää vuoden 2021 rahoitushakuihin. Näistä kolme miljoonaa euroa on tarkoitus jatkossa kiintiöidä Kuopion, Lahden ja Jyväskylän MAL-sopimuksille.
Mittari: 1.3 Henkilöjuna liikenteen kulkutapaosuuden kasvattaminen ja palvelutason parantaminen		
On tehty ehdotukset toimenpiteiksi henkilöjuna liikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi muun muassa osana Liikenne 12 -työtä	Toteutunut	Henkilöjuna liikenteen hankintasopimusneuvotteluja on jatkettu VR-Yhtymä Oy:n kanssa syksyllä 2020. Koronatilanteesta johtuen neuvoteltiin väliaikainen sopimus alkuvuodelle 2021 (sis. jatko-optio loppuvuodelle 2021). Väliaikaisella sopimuksella on luotu selkeä tarjonnan lisäys, jolla liikennettä on palautettu koronaa edeltävälle tasolle. Pitkäaikaisen sopimuksen neuvotteluja jatketaan vuonna 2021 ja hankittava liikenne yhteensovitetään Liikenne 12 -työn kanssa.
Mittari: 1.4 Liikenteen kestävä kasvun ohjelman laatiminen		
On laadittu yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa Liikenteen kestävä kasvu -ohjelma vuosille 2020–2024	Toteutunut osittain	Vuoteen 2022 voimassa olevaa Liikennealan kansallista kasvuohjelmaa laajennetaan ilmasto- ja kestävä kehityksen näkökulmilla, mitä varten laaditaan Liikenteen kestävä kasvun ohjelma. Kasvuohjelma luo kansallisen viitekehyksen liikenteen digitalisaatiolle, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalle ja investoinneille sekä julkisille hankinnoille. Valmistelutyö on käynnissä yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Ohjelma oli lausuntokierroksella 31.12.2020 saakka, minkä jälkeen ohjelmaa tarkennetaan saadun lausuntopalautteen perusteella ja julkaistaan.

Taulukko 3. Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 2.1 Liikenne- ja viestintämarkkinat tuottavat käyttäjille parempia ja laadukkaampia palveluita		
Mittari: 2.1.1 Palvelujen parantaminen		
On annettu eduskunnalle liikennemarkkinoita koskevat lainsäädäntöehdotukset (liikennepalvelulain muutokset) – on tehty taksisääntelyn tarkistukset (turvallisuus, harmaa talous ja saatavuus sekä hinnoittelun läpinäkyvyys)	Toteutunut	Lainsäädäntöehdotukset (HE 176/2020 vp) annettiin eduskunnalle 15.10.2020. Lakimuutosten pääasiallinen voimaantulo siirtyy suunnitellusta vuoden 2021 alusta todennäköisesti kevääseen 2021.
On annettu eduskunnalle viestintämarkkinoita koskevat lainsäädäntöehdotukset (sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muutokset) – lainsäädännöllä on parannettu esimerkiksi kuluttajansuojaa ja esteettömyyttä sekä käyttäjän hyväksi toimivia markkinoita	Toteutunut	Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muutokset (HE 98/2020 vp) annettiin kesäkuussa eduskunnalle. Laki tuli voimaan vuoden 2021 alusta.
Mittari: 2.1.2 Palvelujen kehittämismahdollisuudet ja käyttäjien valinnanvapauden toteutuminen		
On vaikutettu erityisesti EU:n mediaa ja digitaalisia palveluja koskevaan sääntelykehikseen (esim. Digital Services Actiin ennakkovaikuttaminen) siten, että edistetään teknologia- ja palveluneutraalia sääntelyä sekä palveluiden vapaata liikkuvuutta.	Toteutunut	Suomi on osallistunut yhdessä saman mielisten jäsenvaltioiden kanssa komissiolle luovutettavan Digital Service Actia koskevan non paperin laatimiseen keväällä 2020. Suomen kantoja e-kauppa-direktiivin uudistamiseen tuotiin esille muun muassa komission julkisen kuulemisen yhteydessä syyskuussa sekä neuvoston työryhmän keskustelussa sekä muissa tilaisuuksissa ja tapaamisissa. Komissio on antanut säädösehdotuksen, jossa on huomioitu Suomen ajamia asioita.

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 2.2 Liikenneverkon laatua on parannettu		
Mittari: 2.2.1 Liikennejärjestelmäsuunnittelu		
Parlamentariselle työryhmälle on tarjottu vaikutusten arvioinnin perusteella koottuja toimenpideohjelmaluonnoksia valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päätöksenteon pohjaksi.	Toteutunut	Liikenne 12 -suunnitelmaluonnos ja sen vaikutusten arvioinnin tulokset valmistuivat vuoden loppuun mennessä. Suunnitelma on lausunnolla alkuvuodesta 2021.
Verkkojen Eurooppa -välineestä (CEF) annetun asetuksen uudistuksessa on kasvatettu tukikelpoista verkkoa ns. Pohjanmeren Itämeren ydinverkkokäytävän laajennuksella Helsingistä Luulajaan.	Toteutunut	CEF-rahoitusta on saatu vuoden 2019 hausta 58,3 miljoonaa euroa viidelle raidehankkeelle. Ydinverkkokäytävän laajennus on säilynyt CEF-asetusluonnoksessa.
Uuden EU rahoituskauden (2021– 2027) CEF-hakuihin on varauduttu huomioiden liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelussa tehtyjä linjauksia	Toteutunut	Liikenne 12 -linjauksia on hyödynnetty kuluvan kauden rahoitushauissa sekä valmisteltaessa uuden ohjelmakauden työohjelmaa.
On tehty ehdotus liikennettä koskevista toimenpiteistä neljän suurimman kaupunkiseudun MAL-sopimukseen ja mahdollisiin uusien kaupunkiseutujen sopimuksiin.	Toteutunut	Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseutujen MAL-sopimukset on hyväksytty kunnissa ja valtioneuvostossa. Kuopion, Lahden ja Jyväskylän seudun neuvottelut ovat käynnissä.

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyyysi
Mittari: 2.2.2 Verkkojen laatu		
On valmisteltu esitys jäänmurtajakaluston uusimisesta	Toteutunut	Väylävirasto ja Ruotsin merenkululaitos (Sjöfartsverket) ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen seuraavan sukupolven jäänmurtajien suunnittelusta.
Digirataselvitys on valmistunut	Toteutunut	Digirata-selvityksen loppuraportti (Kohti digitaalista ja älykästä rautatieliikennettä¹) julkaistiin 2.4.2020. Kesäkuun 2020 lisätalousarvioesityksessä myönnettiin 11 miljoonaa euroa Kouvola–Kotka–Hamina-testirataa ja testilaboratoriota varten.
PRS-palvelua koskevat linjaukset on tehty	Toteutunut	PRS-palvelun linjaukset valmistuivat ja kansallista käyttöönottoa puollettiin talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa (TALPO) syksyllä 2020.
26 GHz:n taajuudet on huutokaupattu	Toteutunut	Liikenne- ja viestintävirasto huutokauppasi toimiluvat 8.6.2020. Valtioneuvosto myönsi 26 gigahertsin taajuusalueen verkkotoimiluvat huutokaupan tuloksen mukaisesti 17.6.2020. Huutokauppa toi valtiolle tuloja yhteensä 21 miljoonaa euroa.
Liikenne 12 -suunnitelman valmistelussa on tehty esitykset korjausvelan vähentämiseksi	Toteutunut	Parlamentaarinen ohjausryhmä on valmistelun yhteydessä linjannut, että perusväylänpidon rahoitustason osalta pyritään vähintään 1,4 miljardin euron vuosittaiseen määrärahasoon 2025 alkaen ja huomioidaan hintojen nousun vaikutukset.

1 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-589-7>

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 2.3 Digitaalisten palveluiden luotettavuutta on vahvistettu		
Mittari: 2.3.1 Kyberturvallisuus		
Ministeriö on vaikuttanut siihen, että EU-tasolla on yhteinen lähestymistapa 5G-kyberturvallisuuteen	Toteutunut	EU-vaikuttamistyö on edennyt edelleen suunnitellusti ja EU:ssa on saavutettu yhteinen lähestymistapa 5G-verkkojen kyberturvallisuuteen. Vaikuttamistyötä tehdään EU-työryhmässä ja osana niin sanottua johtovaltioiden tiimiä, joka yhdessä koordinoi jäsenvaltioiden yhteistyötä komission tukena.
Komission toimenpideoitteiden kokonaisuuden (toolbox) toimeenpano on aloitettu	Toteutunut	Toolboxin toimenpano etenee suunnitellusti. Asiaa koskevat lainsäädäntömuutokset on tehty. Sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin lisättiin vaatimus viestintäverkkojen kriittisten osien arvioinnissa kansallisen turvallisuuden näkökulmasta.
Kyberturvallisuuskeskuksen toimintaedellytyksiä on parannettu ministeriön toimin	Toteutunut	Kyberturvallisuuskeskukselle on saatu 2,34 miljoonan euron pysyvää lisärahoitusta yhteiskunnan kyberhäiriöhallinnan kehittämiseen.
Mittari: 2.3.2 Yksityisyyden suoja sähköisessä viestinnässä		
Ministeriö on vaikuttanut ePrivacy -asetukseen siten, että se turvaa riittävällä tavalla yksityisyyden suojan rajoittamatta tarpeettomasti liiketoimintaa	Toteutunut	Portugali on jatkanut ePrivacy asetuksen käsittelyä Suomen puheenjohtajuuskauden tulosten pohjalta. Lisäksi Suomi on tukenut ongelmalliseksi muodostuneen lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumista koskevan kysymyksen käsittelyä erillisessä asetuksessa, minkä on katsottu edistävän ePrivacy-asetuksen neuvottelujen loppuunsaattamista.
Mittari: 2.3.3 Valtioneuvoston, kuntien ja elinkeinoelämän yhteinen kyberturvallisuuden tilannekuva		
Ministeriöön on rekrytoitu kyberturvallisuusjohtaja, jonka toiminta parantaa valtioneuvoston, kuntien ja elinkeinoelämän yhteistä kyberturvallisuuden tilannekuvaa ja joka huolehtii asioiden riittävästä koordinoinnista kyberturvallisuusstrategian tavoitteiden mukaisesti.	Toteutunut	Valtioneuvosto nimitti kyberturvallisuusjohtajan 27.2.2020 ajalle 1.4.2020–31.12.2021. Kyberturvallisuusjohtaja on valmistanut kyberturvallisuusstrategian toimenpideohjelman. Toimenpideohjelma on parhaillaan lausuntokierroksella.

Taulukko 4. Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 3.1 Datatalouden kasvua ja tekoälyn hyödyntämistä on vahvistettu		
Mittari: 3.1.1 Logistiikan digitalisaatio		
Logistiikan digitalisaatiostrategia on annettu	Toteutunut	Liikenne- ja viestintäministeriö julkaisi 5.10.2020 Logistiikan digitalisaatiostrategian ² , jossa määritellään toimialan digitalisaatiokehitykselle visio ja tavoitteet sekä toimenpiteet näiden saavuttamiseksi.
Mittari: 3.1.2 Datatalouden toiminta-edellytykset		
On vaikutettu EU:n tekoälyä koskeviin puitteisiin ja ohjeistukseen siten, että tekoälyä hyödynnetään eettisesti.	Toteutunut	Ministeriö on saanut komission työohjelmaan ja sen pohjalta käynnistyyiin aloitteisiin (kuten EU:n datastrategia ja datahallintoasetusehdotus) sisällytettyä datatalouden kasvua edistävät ihmiskeskeisyyttä sekä datan jakamista ja hyödynnettävyyttä koskevat periaatteet (<i>Principles for a human centric, thriving and balanced data economy</i> ³).
Mittari: 3.1.3 Tekoälyn eettinen hyödyntäminen		
On vaikutettu EU:n tekoälyä koskeviin puitteisiin ja ohjeistukseen siten, että tekoälyä hyödynnetään eettisesti.	Toteutunut	Suomen puheenjohtajana on saatu aikaan ministerikokouksessa hyväksytyt päätelmät, joka sisältää linjauksen eettisen tekoälyn kehityksen valmisteleminen EU:ssa tieliikenteen automaatiassa. Suomen painotusten mukaisesti linjauksissa on huomioitu ihmiskeskeisyys, datan hyödyntämisen periaatteet sekä holistinen näkökulma sääntelyn kehitykseen. Lisäksi Suomi on järjestänyt työpajan EU:lle merenkulun tekoälyn sovellusten sääntelykehityksen osalta.

2 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-582-8>

3 https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/2d0f4123-e651-4874-960d-5cc3fac319b6/1f6b3855-fc1d-4ea6-8636-0b8d4a1d6519/RAPORTTI_20191123084411.pdf

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 3.2 Automaattiliikenteen käyttöönottoon kaikissa liikennemuodoissa on luotu edellytykset		
Mittari: 3.2.1 Automaattiliikenteeseen valmistautuminen		
Automaattiliikenteen lainsäädäntö- ja toimenpideohjelma on valmis	Toteutunut osittain	Liikenteen automaation lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelman arviomuistio ⁴ on lähetetty lausuntokierrokselle ja valmistuu alkuvuodesta 2021. Suunnitelmalla halutaan varmistaa, että lainsäädäntö mahdollistaa automaation ja sitä kautta saatavat hyödyt – turvallisen, tehokkaan ja vähäpäästöisen liikenteen.
Monivuotinen tulostavoite: 3.3 Liikenteen turvallisuutta on vahvistettu		
Mittari: 3.3.1 Liikenteen turvallisuus		
Liikenneturvallisuusstrategian ja sen toimeenpano-ohjelman valmistelu on käynnistetty ja taustaselvitykset on tehty.	Toteutunut	Liikenneturvallisuusstrategian ensimmäiset toimenpideluonnokset ovat valmistuneet suunnitellusti syksyn 2020 aikana.
Mittari: 3.3.2 EU:n liikkuvuuspaketin täytäntöönpano		
On edistetty EU:n liikkuvuuspaketin käsittelyä ja vaikutettu siihen, että erityisesti ajo- ja lepoaikoja sekä muuta kuljetusalan sosiaalisääntelyä uudistetaan.	Toteutunut	Euroopan parlamentti hyväksyi heinäkuun lopussa 2020 liikkuvuuspaketin, jossa kuljetusalan sosiaali- ja markkinalainsäädäntöä uudistettiin merkittävästi esimerkiksi yhtenäistämällä kuljetusalan lähetettyjä työntekijöitä koskevaa lainsäädäntöä. EU:n tieliikenteen liikkuvuuspaketin täytäntöönpanovaihe on käynnistynyt suunnitellusti lokakuussa.
Mittari: 3.3.3 Ajokorttiuudistuksen vaikutusten seuranta ja mahdolliset muutokset		
On suunniteltu ja toteutettu 1.7.2018 voimaan tulleen ajokorttiuudistuksen vaikutustenarviointi.	Ei toteutunut	Ministeriö antoi Liikenne- ja viestintävirastolle toimeksiannon toukokuussa 2020 ajokorttilain seurantatutkimuksen valmistelemiseksi. Virasto valmistelee/teettää tutkimuksen eri osuudet. Koska kaikkia seurantatutkimuksen kannalta olennaisia tietoja, erityisesti liikenneturvallisuuteen liittyviä tilastoja, ei ole vielä saatavilla, voidaan ajokorttilain muutosten vaikutus osaan eduskunnan edellyttämistä teemoista tutkia perusteellisemmin vasta myöhemmin. Tästä syystä tutkimus ajoittuu vuosille 2020–2022.

4 https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/37cb38d3-5af5-4d43-ba22-1006b8cb2abd/e07594fa-9a02-4901-9066-541359919393/LAUSUNTOPYNTO_20200116092947.pdf

1.3 Vaikuttavuus

1.3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Ministeriön rooli hallinnonalan konsernistrategian toteuttamisessa on lainsäädännön valmistelu ja hallinnonalan ohjaus sekä toimialan strateginen kehittäminen. Ministeriö johtaa hallinnonalan toimintaa siten, että koko hallinnonala toimii proaktiivisesti toimintatapaan uudistaen.

Suomi on edelläkävijä kohti hiiletöntä liikennettä ja viestintää

Suomi on sitoutunut puolittamaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon. Tavoitteen toteuttamiseksi ministeriö asetti Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmän, joka julkaisi lokakuussa 2020 suosituksensa ([Fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmän loppuraportti](#)⁵) siitä, millä keinoilla tavoite saavutetaan tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti. Liikennemuotokohtaiset periaatepäätösluonnokset on tarkoitus viedä valtioneuvoston linjattaviksi alkuvuonna 2021.

Valtio solmi maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset Helsingin, Turun, Tampereen ja Oulun seudun kaupunkien kanssa lokakuussa 2020. MAL-sopimuksissa on sovittu monista toimenpiteistä, joilla edistetään kestävän yhdyskuntarakenteen toteutumista ja kestävien liikkumismuotojen käyttöä. MAL-sopimuksia neuvotellaan parhaillaan Kuopion, Jyväskylän ja Lahden kaupunkiseutujen kanssa. Kunnille on varattu 32,9 miljoonaa euroa hankkeille, joilla parannetaan kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta, sujuvuutta ja turvallisuutta kaupunkien ja kuntien katuverkoilla. Maantieverkolla kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen on kohdistettu 10 miljoonaa euroa.

Laki henkilöautojen romutuspalkkiosta vuosille 2020 ja 2021 tuli voimaan 1.12.2020. Romutuspalkkio on 2 000 euroa, kun se käytetään uuden vähäpäästöisen auton, esimerkiksi sähköauton, hankintaan. Palkkion voi käyttää myös uuden sähköavusteisen polkupyörän, joukkoliikenteen kausilipun tai joukkoliikenteen matkustusoikeutta sisältävän liikkumispalvelun hankintaan. Tukea voidaan myöntää myös kaasukäyttöisen kuorma-auton hankintaan. Edelleen on vuoden 2021 marraskuun loppuun asti mahdollisuus saada hankintatukea sähköautojen hankintaan tai pitkäaikaisvuokraukseen sekä muuntotukea henkilöautojen muuntamiseksi kaasu- tai etanolikäyttöiseksi.

Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä IMO:ssa (International Maritime Organization) valtiot saavuttivat marraskuussa 2020 kompromissin säännöistä, joilla kansainvälisen merenkulun kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään lyhyellä aikavälillä. Säännöt tulevat näillä

5 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-602-3>

näkymin voimaan vuoden 2023 alusta. Saavutettu kompromissi ei vastaa Pariisin ilmasto-sopimuksessa sovittua tasoa eikä sisällä tehokkaita rankaisevia sääntöjä.

Tieto- ja viestintäteknologiasektorin ilmasto- ja ympäristöstrategia ([Ekologisesti kestäväällä digitalisaatiolla ilmasto- ja ympäristötavoitteisiin⁶](#)) valmistui marraskuussa 2020.

Työryhmän loppuraportti sisältää kuusi kokonaisuutta, joiden avulla ICT-alan hiili- ja ympäristöjalanjälki pienenee ja digitalisaation hyödyt saadaan käyttöön.

Verkot ja palvelut helpottavat arkea ja edistävät elinkeinonharjoittamista

Ensimmäistä valtakunnallista 12-vuotista liikennejärjestelmäsuunnitelmaa (Liikenne 12) on valmisteltu parlamentaarisen ohjausryhmän ohjauksessa. Suunnitelmalla tavoitellaan pitkäjänteistä, yli hallituskausien jatkuvaa ennakoitavaa toimintaa liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Se osoittaa valtion yhtenäisen tahtotilan valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisestä ja ohjaa toimintaa läpinäkyvästi. Liikenne 12 -suunnitelmaluonnos ([Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032 – suunnitelmaluonnos 21.1.2021⁷](#)) ja sen vaikutusten arvioinnin tulokset valmistuivat vuoden 2020 lopussa. Suunnitelmaa (2021–2032) koskevat päätökset voidaan tehdä keväällä 2021.

Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteena on parantaa tehokkuutta, saavutettavuutta ja kestävyyttä koko maassa. Liikenneverkon kunnosta huolehditaan entistä paremmin ja vähennetään korjausvelkaa. Suunnitelmaan sisältyy myös merkittäviä toimenpiteitä matkakettujen ja joukkoliikenteen kehittämiseksi. Liikennejärjestelmää kehitetään tietoa ja digitalisaatiota hyödyntämällä. Lisäksi suunnitelmassa linjataan, miten liikenneasioita käsitellään jatkossa esimerkiksi valtion ja kaupunkiseutujen välisissä sopimuksissa. Perusväylänpidon, kehittämishankkeiden ja liikennepalveluiden rahoitukseen esitetään korotuksia.

EU:n rahoitushaussa viidelle raidehankkeelle myönnettiin Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta (CEF) yhteensä 58,3 miljoonaa euroa. Rahoitusta saivat Turun tunnin juna, Espoon kaupunkiradan rakennussuunnittelu, Pasila–Riihimäki-radan parantaminen ja Kouvolan, Kotkan ja Haminan välisen raideyhteyden parantaminen sekä raideliikenteen kehittäminen välillä Oulu–Laurila–Tornio–Haaparanta. Lisäksi EU tukee hankkeita, joissa Helsingin ja Naantalın satamat ovat mukana.

Suomi-rataa ja Turun tunnin junaa koskeissa hankkeissa päästiin sopimukseen suunnitelun toteuttamisesta sekä rahoituksesta. Hankeyhtiöt perustettiin joulukuussa 2020. Helsingistä itään suuntautuvan radan osalta aloitettiin keskustelut hankeyhtiöstä kuntien kanssa.

⁶ <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-606-1>

⁷ https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/f0ca36bc-e740-4ac4-accd-c244746849d5/3ac07066-5d0c-4e52-a11c-e39169faf413/LAUSUNTOPYNTTO_20210121142017.PDF

Talouspoliittinen ministerivaliokunta puolsi linjauksia itäisen suunnan raideliikenneinvestoinnin edistämiseksi 20.1.2021.

Perusväylänpidon rahoitukseen on tehty hallitusohjelman mukainen pysyvä tasokorotus vuoden 2020 alusta lukien. Vuonna 2020 maanteiden päällysteisiin kohdistettiin 20 miljoonaa euroa lisärahoitusta. Lisäksi päätettiin lukuisista uusista väylähankkeista, joilla edistetään muun muassa teollisten investointien tekemistä ja kaupunkiseutujen kestävä kehitystä.

Rautatieliikenteen junien kulkua turvaava järjestelmä tulee elinkaarensa päähän 2020-luvun lopussa. Huhtikuussa 2020 valmistuneessa Digirata-selvityksessä ([Kohti digitaalista ja älykästä rautatieliikennettä](#)⁸) on tutkittu vaihtoehtoja vanhentuvalle kulunvalvonnalle ja ehdotettu, että Suomi ottaisi käyttöön modernin radioverkkopohjaisen junien kulunvalvontajärjestelmän. Kesäkuun lisätalousarviossa myönnettiin 11 miljoonaa euroa Digiradan testiradan ja -laboratorion toteuttamiseen.

Laajakaistatukiohjelmaa jatkettiin ja sitä koskevat säädösmuutokset (HE 221/2020 vp) tulivat voimaan 1.1.2021. Laajakaistatukea varten on varattu valtion budjetissa vuonna 2021 viisi miljoonaa euroa. Tukiohjelma suunnataan alueille, joille kaupallista laajakaistaa ei ole tulossa ennen vuotta 2025. Tavoitteena on saada 10 000 uutta kotitaloutta nopeiden laajakaistayhteyksien piiriin.

Valtioneuvosto myönsi kesäkuussa 26 gigahertsin taajuusalueen verkkotoimiluvat huutokaupalla kolmelle operaattorille 5G-verkon rakentamiseksi. Huutokauppa toi valtiolle tuloja 21 miljoonaa euroa. 5G:n ansiosta data kulkee entistä nopeammin, verkkojen yhteysviive lyhenee ja se mahdollistaa uusia digitaalisia palveluita.

Taksisääntelyn ongelmakohtien korjaamiseksi eduskunnalle annettiin hallituksen esitys lokakuussa 2020. Esityksen tavoitteena on korjata taksitoiminnassa havaittuja epäkohtia, jotka liittyvät erityisesti turvallisuuteen, harmaan talouden torjuntaan, hinnoittelun läpinäkyvyyteen sekä taksien saatavuuteen. Saatavuuden osalta tavoitteena on erityisesti parantaa viranomaisten mahdollisuuksia muodostaa tilannekuva taksipalvelujen saatavuudesta. Toisaalta tietojen kerääminen ja raportointi sekä koulutus lisäävät kustannuksia ja hallinnollista taakkaa taksiryityksille.

Maailmanlaajuinen covid-19-epidemia romahdutti julkisen henkilöliikenteen matkustajamäärät ja lipputulot. Tämä johtui yhtäältä etätyöskentelyn vuoksi vähentyneestä liikumisen tarpeesta ja toisaalta matkustajien siirtymisestä koetun tartuntavaaran takia

8 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-589-7>

yksityisautoiluun. Julkiseen henkilöliikenteeseen myönnettiin vuoden 2020 aikana lisämäärärahaa yhteensä 211 miljoonaa euroa. Lisärahoituksen arvioidaan kattavan suuren osan julkisen linja-auto-, juna- ja lentoliikenteen tulonmenetyksistä. Tarkoituksena on ollut pitää julkisen henkilöliikenteen palvelutaso ja vuorotarjonta ennallaan sekä lippujen hintojen korotukset korkeintaan indeksikorotuksen suuruisina. Lisäksi on haluttu varmistaa julkisen henkilöliikenteen nykyisten kehittämishankkeiden jatkuvuus, jotta julkinen henkilöliikenne ei heikkenisi koronapandemian vuoksi pysyvästi. Lisämäärärahaa ei ollut jaettu vielä vuoden 2020 loppuun mennessä kokonaan. Lisäksi lasti- ja matkustaja-alusvarustamoja tuettiin covid-19-epidemian takia merikuljetuskapasiteetin riittävyyden ja varustamojen toimintakyvyn säilyttämiseksi.

Uusi tieliikennelaki (729/2018) tuli voimaan kesäkuussa 2020. Uusi, selkeämpi laki sisältää kaikki säännökset, jotka ohjaavat käyttäytymistä tieliikenteessä. Lain tavoitteena on lisätä liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta sekä luoda edellytyksiä liikenteen digitalisoitumiselle ja turvalliselle automaatiolle. Tieliikennelakiin lisättiin myös säännökset kotihoidon pysäköinnistä, minkä tavoitteena on helpottaa kotihoitajien pysäköintiä työtehtäviä hoitaessaan.

Euroopan unionin siviili-ilmailun turvallisuutta koskevaa EASA-asetusta täydentävät muutokset tulivat voimaan vuoden 2021 alussa. Muutokset koskevat kevytilmailua ja miehittämätöntä ilmailua, kuten drooneja, koskevissa kysymyksissä. Miehittämätöntä ilmailua koskevaa sääntelyä selkeytettiin: kauko-ohjaajan ikäraja on alimmillaan 12 vuotta ja vähäistä suurempaa riskiä sisältävältä toiminnalta edellytetään vakuutusta. Ilmailun turvallisuustason ylläpitämisen lisäksi muutoksella edistettiin ilmailun harrastus- ja liiketoimintamahdollisuuksia.

Viestintäverkkojen turvallisuutta on vahvistettu entisestään lisäämällä sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin (917/2014) vaatimus viestintäverkkojen kriittisten osien arvioinnista kansallisen turvallisuuden näkökulmasta. Lähtökohtana sääntelyssä on, että viestintäverkon kriittisissä osissa ei saa käyttää laitteita, jotka voivat vaarantaa kansallisen turvallisuuden. Laki tuli voimaan 1.1.2021.

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti marraskuussa 2020 työryhmän selvittämään tietoturvan ja tietosuojan parantamista yhteiskunnan kriittisillä toimialoilla. Tavoitteena on, että yhteiskunta olisi entistä tietoturvallisempi ja kansalaisten tiedot olisivat nykyistä paremmin suojattu. Työryhmän selvityksen kohteena ovat yhteiskunnan keskeiset sektorit, kuten terveydenhuolto, energiahuolto, finanssiala, vesihuolto sekä liikenne ja digitaalinen infrastruktuuri ja sen palvelut. Työryhmän tehtävänä on esittää konkreettisia toimenpideehdotuksia, joiden avulla tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviin puutteisiin pystyttäisiin

tulevaisuudessa tehokkaammin puuttumaan. Väliraportissaan ([Selvitys tietoturvan ja tietosuojan parantamiseksi kriittisillä toimialoilla](#)⁹) työryhmä katsoo, että kriittisten toimialojen tietoturvaa koskevat vaatimukset tulisi olla selkeämmin määriteltyjä eri toimialojen lainsäädännössä ja vaatimusten täyttymistä olisi myös valvottava aktiivisesti. Väliraportti lähti lausunnolle 15.12.2020. Työ valmistuu tammikuun 2021 loppuun mennessä.

Sähköisen tunnistamisen markkinoiden edistämiseksi eduskunnalle annettiin marraskuussa 2020 hallituksen esitys, jolla jatkettaisiin kahden vuoden määräajaksi niin kutsutun ensitunnistamisen ketjuttamisen enimmäishintasääntelyä. Esityksen tavoitteena on edistää sähköisen tunnistamisen markkinoiden kehitystä. Vahvan sähköisen tunnistamisen käytön lisääminen edistää tietoturvan ja tietosuojan toteutumista. Muutoksella lisätään vahvan sähköisen tunnistamisen saatavuutta niin kuluttajille kuin sähköisille asiointipalveluille. Lailla parannettaisiin myös Liikenne- ja viestintäviraston tiedonsaantioikeuksia, jotta lainmuutoksen vaikutuksista markkinatilanteeseen olisi jatkossa saatavissa kattavimmin analysoitua tietoa.

Ajoneuvojen hyväksyntää ja markkinavalvontaa koskevaa lainsäädäntöä uudistettiin vastaamaan muuttunutta EU-sääntelyä. Markkinavalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että myytävänä olevat ja maahantuodut ajoneuvot ovat turvallisia ihmisten terveydelle, omaisuudelle ja ympäristölle ja että ne eivät oikein asennettuna ja käytettyinä aiheuta vaaraa. Ajoneuvolakiin (1090/2002) tehtävät muutokset tulevat voimaan 1.3.2021.

Uudet toimintamallit ja innovaatiot vauhdittavat hyvinvointia ja kilpailukykyä

Lausunnoille joulukuussa 2020 lähetetyn kaikki liikennemuodot kattavan liikenteen automaation lainsäädäntö- ja avaintoimenpidesuunnitelman pohjalta valmistellaan valtioneuvoston periaatepäätös liikenteen automaatiosta. Samalla käynnistetään työ mahdollisten säädösmuutostarpeiden selvittämiseksi. Suunnitelmalla tavoitellaan ihmisen tarpeisiin vastaavan liikenteen automaation kehittymistä ja lisääntymistä. Tavoitteena on, että Suomi tunnetaan teknologisenä edelläkävijänä, jossa säädösympäristö ja hallinto mahdollistavat digitalisaation ja kestäväen kehityksen sekä laajan kokeilukulttuurin.

Suomi on toiminut liikenteen automaation edistämiseen tähtäävän korkean tason -prosessin (High Level Meeting, Connected and Automated Driving, HLM CAD) puheenjohtajana vuonna 2020. Syksyllä 2020 järjestettiin ministeritason konferenssi liikenteen automaatiosta. Kokouksesta annetuissa päätelmissä korostui liikenteen automaation kehittäminen ihmisen tarpeista lähtöisin, mikä tukee Suomen tavoitteiden saavuttamista muun muassa

9 https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/534eba13-3b95-486e-bf9d-2858bdb21542/71e5624a-c448-423d-85d1-1463e675b573/KIRJE_20201216085139.PDF

EU-sääntelyssä. Suomi on lisäksi ollut mukana autonomisten alusten ja satamatoimintojen yhdistämistä kehittävän MASSPorts-verkoston yhteistyössä. Sen tarkoitus on konkreettilla piloteilla edistää yhteentoimivuutta ja standardisointia.

Maailman talousfoorumi, liikenne- ja viestintäministeriö ja Helsingin kaupunki ovat kesäkuussa 2020 sopineet yhteistyöstä, jonka tavoitteena on digitalisaation, datatalouden ja automaatiokehityksen vauhdittaminen. Liikenne- ja viestintäministeriö ja Helsingin kaupunki jatkoselvittävät myös edellytyksiä perustaa Suomeen Maailman talousfoorumin Centre for the Fourth Industrial Revolution (C4IR) -verkoston toimipiste, joka keskittyisi edistämään kansainvälistä datapolitiikkaa ja datataloutta. Datatalouteen liittyen EU:ssa on erityisesti vaikutettu datan yhteentoimivaa ja hajautettua hallintaa sekä datan saatavuutta lisäävien ja kansalaisten omien tietojen hallintaa vahvistavien oikeuksien lisäämiseksi.

Liikkumisen palveluita koskevia tietopalveluja voidaan jatkossa kehittää aiempaa vaikuttavammin liikenteen ekosysteemin käyttöön. Tätä on mahdollistettu liikenteen palveluista annettuun lakiin (320/2017) tehdyillä datan hyödyntämistä koskevilla muutoksilla. Muutokset tulivat voimaan vuoden 2021 alusta. Lokakuussa julkaistu Logistiikan digitalisaatiostrategia tähtää puolestaan logistiikan ja kuljetusketjujen datan saatavuuden edistämiseen ja siirtymiseen digitaalisiin toimintamalleihin. Lisäksi vuonna 2020 käynnistettiin EU:n sähköisten kuljetustietojen asetukseen (EU) 2020/1056 ja eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmukaisen palveluympäristön perustamisesta ja direktiivin 2010/65/EU kumoamisesta annettuun asetukseen (EMSW, (EU) 2019/1239) liittyvät täytäntöönpano- ja järjestelmien kehittämistoimet. Digi-ilmailun kehittämistä selvitettiin ministeriön asettamassa työryhmässä, joka antoi lokakuussa 2020 loppuraporttinsa ([Digi-ilmailun työryhmän raportti](#)¹⁰).

Liikenneturvallisuusstrategian valmistelua on jatkettu. Strategian tavoitteena on kartoittaa laaja-alaisesti liikenneturvallisuuden parantamiseksi ja nollavisioon pääsemiseksi tarvittavia toimenpiteitä ja uusia toimintamalleja kaikkien liikennemuotojen osalta. Strategialuonnos lähtee lausunnolle keväällä 2021.

Digitalisaation kehityksastetta sekä digitaalisen osaamisen ja toiminnan vahvistamista selvitettiin ministeriön toukokuussa asettamassa Digitaaliset keinot koronaviruskriisin jälkihoidossa -työryhmässä ([Digiloikasta vauhtia uuteen kasvuun ja hyvinvointiin](#)¹¹). Tavoitteena on lisätä digitalisaation käyttöä laajamittaisesti yhteiskunnassa koronaviruksen aikaisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja sen jälkeisen kasvun vauhdittamiseksi.

10 https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/a8d07a7b-bcbb-4c2c-b1ea-66a22f430eb8/247075bf-e597-4ed9-afc6-c47a-db0f2d2d/LIITE_20201008121409.PDF

11 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-590-3>

1.3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Liikenne- ja viestintäministeriön siirtomenoja ovat tuet joukkoliikenteeseen, lentokenttiin, luotsaukseen, uutis- ja ajankohtaistoimintaan sekä ulkoministeriön osoittamat määrärahat Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön.

Joukkoliikenteen palvelujen ostossa ja kehittämisessä (momentti 31.20.55) ministeriön vastuulla ovat henkilöjunaliikenteen palveluostot, joihin käytettiin 32,2 miljoonaa euroa vuonna 2020. Covid-19-epidemia romahdutti matkustajakysynnän vuonna 2020. Käytännössä matkustajamäärien alenema oli kymmeniä prosentteja verrattuna vuoteen 2019. Välttämätön liikkuminen voitiin kuitenkin turvata ja muun muassa yöjunaliikenteen hetkellistä pysäyttämistä lukuunottamatta junaliikenne tarjosi saavutettavuutta koko henkilöjunaliikenteen palvelualueella. Vuonna 2020 palveluostojen alaisessa liikenteessä tehtiin matkoja seuraavasti (suluissa vuoden 2019 matkamäärät): Etelä-Suomen taajama-junaliikenne 4,5 miljoonaa matkaa (7,7 miljoonaa matkaa), intercity- ja pendoliinoliikenne 0,7 miljoonaa matkaa (1 miljoonaa matkaa), yöjunaliikenne 0,3 miljoonaa matkaa (0,6 miljoonaa matkaa) ja kiskobussiliikenne 0,4 miljoonaa matkaa (0,6 miljoonaa matkaa). Eduskunnan myöntämä lisärahoitus kohdennettiin vuoden 2021 henkilöjunaliikenteen palveluostoihin, joista tehtiin uusi sopimus aiemman palvelujaottelun mukaisesti. Henkilöjunaliikenteen ostoista on sovittu 1.1.–30.6.2021 saakka. Uusi sopimus lopetti samalla VR-Yhtymä Oy:n yksinoikeuden henkilöjunaliikenteeseen Suomessa.

Valtionavustuksella eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (momentti 31.10.31) tuetaan Finavia Oyj:n ulkopuolisten lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoja. Avustuksia myönnettiin vuonna 2020 yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Tavoitteena on lentopaikkaverkoston ylläpito ja kehittäminen koko Suomen alueella. Alueellisia lentoasemia tuettiin 900 000 eurolla. Arvioinnissa painopisteenä oli matkustaja- ja reittiliikenteen edistäminen. Valtionavustusta alueellisten lentoasemien tukemiseen myönnettiin Lappeenrannan lentoasemalle 500 000 euroa lentoaseman toimintakustannusten kattamiseen, Mikkelin lentokentälle 270 000 euroa asematason laajennukseen ja ilma-alusten tankkausaseman polttoainesäiliöiden hankkimiseen ja Seinäjoen lentokentälle 130 000 euroa turvatarkastustoiminnan, lentoasemainfrastruktuurin ja talvikunnossapitokaluston investointeihin. Yleisilmailulentoapaikkojen tuettiin yhteensä 2 miljoonalla eurolla. Tukea myönnettiin BF-lento Oy:lle (Nummelan lentokenttä, 500 000 euroa), Jukolan pilotit Ry:lle (Hyvinkään lentokenttä, 450 000 euroa), Redstone Aero Oy:lle (Pyhtään lentokenttä, 800 000 euroa) ja Päijät-Hämeen lentokentäsäätiölle (Lahti-Vesivehmaan lentokenttä, 250 000 euroa). Avustus suunnattiin ensisijaisesti lentopaikkainvestointien tukemiseen. Avustusta myönnettiin muun muassa lentokonehallien rakentamiseen, kiitotien jatko-osan loppuunsaattamiseksi ja kiitotievalaistukseen. Arvioinnissa huomioitiin myös eduskunnan 4.4.2018 antama lausuma koskien toimenpiteitä Malmin lentokentän korvaavien lentopaikkatoimintojen turvaamiseksi.

Luotsauksen hintatuella (momentti 31.20.51) korvataan tulonmenetystä, joka syntyy Saimaan alueen alennetun luotsausmaksun vuoksi. Tukea maksettiin valtion omistamalle Finnpilot Pilotage Oy:lle 3,75 miljoonaa euroa. Finnpilot Pilotage Oy perii luotsauspalveluista maksun, joka määräytyy aluksen nettovetoisuuden ja luotsatun matkan perusteella. Saimaan kanavalla ja Saimaan vesistöalueella maksua on alennettu, jotta luotsaus voidaan pitää hinnaltaan kohtuullisena meriliikenteeseen verrattuna pitemmistä matkoista huolimatta. Luotsausyhtiölle korvataan alennetusta yksikköhinnasta yhtiölle aiheutuvat tulonmenetykset. Korvaus on enintään Saimaan alueen (mukaan lukien kanava) luotsaustoiminnasta aiheutuvan alijäämän suuruinen. Vuonna 2020 Saimaan kanavan ja Saimaan alueen luotsauksia oli 2 963 kappaletta ja luotsattua matkaa kertyi yhteensä noin 87548 mailia (140 895 kilometriä).

Valtionavustus koulutukseen (momentti 31.20.51) on rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin myönnettävä avustus. Avustus on tarkoitettu rautatiealan toimijoista riippumattomalle ja laaja-alaista rautatiealan ammatillista koulutusta eri tehtäviin tarjoavalle oppilaitokselle tai osakeyhtiölle. Vuonna 2020 liikenne- ja viestintäministeriö myönsi 841 000 euroa valtionavustusta Kouvolan rautatie- ja aikuiskoulutus Oy:lle rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin sekä 819 900 euroa valtionavustusta koulutussimulaattorihankintaa varten.

Vuoden 2019 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta hankkeeseen *Metsäpalot Fennoskandian alueella ilmaston ja metsän rakenteen muutuksessa* liikenneministeriön käyttöön ulkoministeriön asettaman 300 000 euron määrärahan käyttöä jatkettiin 31.5.2021 saakka. Määrärahasta on käytetty 173 699 euroa.

Vuoden 2019 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta hankkeeseen *Älykäs logistiikka pohjoisella kuljetuskäytävällä* liikenneministeriön käyttöön ulkoministeriön asettaman 260 000 euron määrärahan käyttöä jatkettiin 31.12.2021 saakka. Määrärahasta oli 14.10.2020 mennessä käytetty 60 181 euroa.

Ulkoministeriö asetti vuoden 2020 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta hankkeeseen *Arvio ikiroudan sulamisesta ja vaikutuksista ympäristöön, terveyteen ja hiilen kiertoon* liikenneministeriön käyttöön 250 000 euroa. Liikenne- ja viestintäministeriö jakoi määrärahan Ilmatieteen laitoksen ja Suomen ympäristökeskuksen käyttöön siten, että Ilmatieteen laitokselle 180 000 euroa ja Suomen ympäristökeskukselle 70 000 euroa.

Ulkoministeriö asetti vuoden 2020 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta hankkeeseen *Radioaktiivisten aineiden lähteet ja terveysvaikutukset arktisella alueella* liikenneministeriön käyttöön 110 000 euroa. Liikenne- ja

viestintäministeriö jakoi määrärahan Ilmatieteen laitoksen ja Säteilyturvakeskuksen käyttöön siten, että Ilmatieteen laitokselle 92 000 euroa ja Säteilyturvakeskukselle 18 000 euroa.

Ulkoministeriö asetti vuoden 2020 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta hankkeeseen *Euroopan unionin ja Venäjän automaattisten hätäviestijärjestelmien toimivuus (eCall ja ERA-GLONASS)* liikenneministeriön käyttöön 80 000 euroa. Liikenne- ja viestintäministeriö jakoi määrärahan kokonaisuudessaan Liikenne- ja viestintävirastolle.

Ulkoministeriö asetti vuoden 2020 talousarvion Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta kertaluontoisiin tulevaisuusinvestointeihin osoitetuista määrärahoista hankkeeseen *Tehokkaat ja sujuvat kuljetusratkaisut Pohjoisen ulottuvuuden alueella* liikenneministeriön käyttöön 750 000 euroa. Liikenne ja viestintäministeriö jakoi määrärahan kokonaisuudessaan Liikenne- ja viestintävirastolle.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

Tuottavuuslukuihin vaikuttavassa työpanoksessa oli vuonna 2020 nousua 9 henkilötyövuotta (htv) edelliseen vuoteen verrattuna. Ministeriön toiminnan tuottavuutta vuonna 2020 on arvioitu toiminto- eli tehtäväaluekohtaisen henkilötyövuosikehityksen perusteella. Tiedot perustuvat Kiekusta saataviin sisäiseen laskentaan ja työajan kohdennuksiin perustuviin henkilötyövuosiin. Tarkastelun kohteena on ministeriön toiminnasta aiheutunut henkilötyövuosikertymä sisältäen korkeakouluharjoittelijat.

Palkalliset poissaolot ovat vähentyneet lähes puolella vuoden 2020 aikana. Tähän vaikuttaa pandemian vuoksi laaja etätöihin siirtyminen ja henkilöstön tuntikohdennusten tarkempi tarkastelu. Aiemmin Kieku-järjestelmän ominaisuuksista johtuen palkallisiin poissaoloihin ohjaantui enemmän tunteja, mutta käytäntöjä on muutettu vuonna 2020 siten, että vastaava ongelmaa ei odoteta enää esiintyvän.

Taulukko 5. Henkilötyövuosikehitys osastoittain

	HTV 2020				HTV 2019				HTV 2018
	YHT.	Ohjaus- toiminnot	Tuki- toiminnot	Palkalliset poissa- olot	YHT.	Ohjaus- toiminnot	Tuki- toiminnot	Palkalliset poissa- olot	YHT.
Yhteensä	184,1	98,6	59,5	26	173,3	76,4	49,8	47,1	161,1
Kansliapäällikkö	2,0	1,6	0,2	0,2	2,0	1,2	0,2	0,6	1,3
Konserniohjaus- osasto	55,9	21,6	26,5	7,8	64,6	23,7	26,6	14,3	57,6
Palveluosasto	29	18,8	6,3	3,9	27,8	15,5	4,4	7,8	29,3
Tieto-osasto	33,5	22,7	5,8	5	29,3	17,2	4,4	7,7	27,8
Verkko-osasto	42,4	27,2	9	6,2	38,6	18,2	7,5	12,9	35,3
Ministeriön viestintä	11,9	0,6	9,6	1,7	11,0	0,5	6,5	3,9	9,8
Kansainvälisten asioiden yksikkö	9,4	6,0	2,2	1,3					

Talousarvion momentti 31.01.01.

Henkilötyövuosikertymä on noussut vuosittain 2019–2020. Tarkastelujaksolla htv-määrä nousi eniten konserniohjausosastolla, jonne perustettiin vuoden 2018 elokuussa kansainvälisten asioiden yksikkö vastaamaan EU-puheenjohtajakauteen liittyvistä tehtävistä sekä Euroopan unionia koskevien asioiden ja kansainvälisten asioiden hoidosta. Vuonna 2020 kansainvälisten asioiden yksikkö siirtyi kansliapäällikön alaiseksi yksiköksi ja samalla yksikkö vakinaistettiin.

Taulukko 6. Henkilötyövuosikehitys toiminnoittain

	HTV 2020	HTV 2019
Yhteensä	184,1	173,3
Ohjaustoiminnot	98,6	76,4
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	34,7	29,3
Ministeriön toimialan ohjaus- ja toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	13,6	12,4
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	28,6	17,8
EU- ja kansainväliset asiat	14,1	10,8
Muut ministeriökohtaiset eritystehtävät	7,6	6,3
Tukitoiminnot	59,5	49,8
Yleishallinto ja johtaminen	40,8	30,5
Suunnittelun ja seurannan tuki	1,1	0,8
Henkilöstöhallinto	2,3	2,6
Koulutus	0,3	3,2
Taloushallinto	2,8	3,0
Matkustus	0,2	0,7
Sisäinen tarkastus, riskienhallinta ja turvallisuus	3,1	2,1
Tietohallinto	0,3	0,1
Tiedon hallinta	0,4	0,7
Viestintä	8,2	6,2
Palkalliset poissaolot	26,0	47,1

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

Ministeriön toiminnan taloudellisuutta on arvioitu toiminto- eli tehtäväaluekohtaisen kustannuskehityksen perusteella. Tiedot perustuvat Kiekusta saataviin kirjanpidon tietoihin sekä sisäiseen laskentaan ja työajan kohdennuksiin perustuviin palkkakustannustietoihin. Ministeriössä ei ole asetettu toiminnalle taloudellisuustavoitteita. Toimintameno- määrärahaa osoitettiin vuoden 2020 tilijaottelussa toimintamenumomentille 14,3 miljoonaa euroa. Lisäksi ministeriöllä oli käytössään vuodelta 2019 siirtynyt määrärahaa 11,9 miljoonaa euroa.

Taulukko 7. Toiminnan kulut osastoittain

31.01.01	Toimintamenot 2020			Toiminta- menot 2019	Toiminta- menot 2018
	Yhteensä	Henkilöstö- kulut	Muut kulut	Yhteensä	Yhteensä
Yhteensä	16 149 232	13 621 291	2 527 941	15 646 148	14 367 893
Kansliapäällikkö	405 293	335 422	69 871	432 099	289 286
Konserniohjausosasto	5 048 449	4 125 587	922 862	5 833 132	5 074 024
Palveluosasto	2 453 267	2 208 320	244 947	2 542 802	2 747 5272
Tieto-osasto	2 725 639	2 343 612	382 027	2 387 613	2 261 078
Verkko-osasto	3 372 307	3 069 225	303 082	3 269 248	2 946 440
Ministeriön viestintä	1 482 051	904 456	577 595	1 181 253	1 049 538
Kansainvälisten asioiden yksikkö	662 226	634 670	27 556	0	0

Merkittävä osuus ministeriön toiminnan kuluista muodostuu henkilöstökuluista. Henkilöstökulut ovat nousseet vuosittain 2018–2020 välisenä aikana johtuen henkilöstömäärän vuosittaisesta kasvusta ministeriön resurssistrategian mukaisesti. Tieto-osastolle perustettu uusi yksikkö nimeltään automaatioyksikkö aloitti toimintansa 1.11.2020. Automaatioyksikkö vastaa kaikkien liikennemuotojen automaatiosta, ajoneuvotekniikasta sekä vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyvistä kysymyksistä.

Ministeriössä työskenteli vuonna 2020 harjoittelijoita jokaisella osastolla. Harjoittelijoiden palkkakulut olivat yhteensä 255 316 euroa ollen 15 000 euroa suuremmat kuin vuonna 2019 (240 257 euroa) Edelliseen vuoteen verrattuna harjoittelijoiden htv-määrä nousi 0,4 htv:tä ollen 12,7 htv:tä vuonna 2020.

Palvelujen ostot muodostavat toiseksi merkittävimmän kuluerän, johon sisältyy ministeriön asiantuntijapalveluhankinnat. Nämä ovat pääosin ulkopuolisilta hankittuja selvityksiä, arviointeja, tutkimuksia ja muita asiantuntijapalveluita, joilla tuetaan lainsäädännön valmistelua, hallinnonalan strategista ohjausta ja toimialan kehittämistä. Asiantuntijapalveluhankinnat muodostavat merkittävän osan palvelujen ostoista.

Kustannuslaskennassa otettiin käyttöön Valtiokonttorin kehittämä valtion yhteinen kustannuslaskentamalli. Taulukoissa 8 ja 9 on esitetty liikenne- ja viestintäministeriön

vuoden 2020 kustannukset ohjaustoiminnoilla ja osastoittain. Poissaolot, tukitoimintojen kustannukset sekä liikenne- ja viestintäministeriön osuus valtioneuvoston kanslian kustannuksista (5,2 miljoonaa euroa) on kustannuslaskennan avulla kohdennettu ministeriön ohjaustoiminnoille. Kustannuslaskennan tuloksena ministeriön kustannukset olivat yhteensä 21,9 miljoonaa euroa.

Taulukko 8. Vyörytetyt kustannukset ohjaustoiminnoilla 2020 sisältäen liikenne- ja viestintäministeriön osuuden valtioneuvoston kanslian kustannuksista (1 000 euroa).

Toiminto	2020	%
Liikenne- ja viestintäministeriö yhteensä	21 942	100
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	8 196	37
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	5 760	26
EU- ja kansainväliset asiat	3 298	15
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu ja seuranta	2 970	14
Muut ministeriökohtaiset eritystehtävät	1 718	8

Taulukko 9. Vyörytetyt kustannukset osastoittain ohjaustoiminnoilla 2020 sisältäen liikenne- ja viestintäministeriön osuuden valtioneuvoston kanslian kustannuksista (1 000 euroa)

Osasto	Ohjaustoimintojen kustannukset	%
Liikenne- ja viestintäministeriö yhteensä	21 942	100
Kansliapäällikkö	482	2
Konserniohjausosasto	5 213	24
Palveluosasto	4 115	19
Tieto-osasto	4 941	23
Verkko-osasto	5 724	26
Ministeriön viestintä	209	1
Kansainvälisten asioiden yksikkö	1 258	6

Valtioneuvoston kanslia vastaa valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisistä hallinto- ja palvelutehtävistä, joten ministeriöille jaetaan osuudet valtioneuvoston hallintoyksikön toiminnan kustannuksista. Seuraavassa taulukossa on esitetty VNHY:n määrärahoihin kohdentuvat kustannukset liikenne- ja viestintäministeriön osalta vuodelta 2020.

Taulukko 10. VNHY:n palvelutuotannon kustannukset 2020 (1 000 euroa)

	2020
Edustustilapalvelut	21
Henkilöstöpalvelut*	82
Kuljetuspalvelut	204
Käännöspalvelut	622
Tiedonhallinta	399
Tietotekniikka ja tietojärjestelmät	1 446
Tietotuki- ja julkaisupalvelut	153
Toimitilat**	1 732
Tilannekuva ja varautuminen**	147
Virastopalvelut	366
VN yht. kehittäminen ja yhteensovittaminen***	44
VN Sisäisen viestinnän verkkopalvelun kehittäminen	11
Palvelutuotannon kustannukset yhteensä	5 227

* Sisältää työterveyspalvelut ja VN yhteisen koulutuksen

** Luokittelu muuttunut, kun kiinteistöjen vartiointipalvelut ja turvallisuusjärjestelmät käsitellään toimitilojen yhteydessä

*** Sisältää laajennetun hankintojen tuen ja palveluhallintajärjestelmä Virkun.

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksuperustelain mukaiset liikenteen luvat siirtyvät Liikenne- ja viestintävirastolle 1.6.2020. Ministeriön maksullisen toiminnan tuotot muodostuivat erillislakien mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Tuotot 15 000 euroa muodostuivat sähköisen viestinnän palveluista annetun lain mukaisista hakemusmaksuista. Liiketaloudellisin perustein hinnoitelluista muista maksullisista suoritteista ei kertynyt tuottoja.

Taulukko 11. Maksullisen toiminnan tuotot (eurot, ilman alv)

Maksullisen toiminnan tuotot (eurot, ilman alv)	2020	2019	2018
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet		220	220
Maksuperustelain mukaiset muut suoritteet		-	-
Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet	15 000	15 000	15 000
Yhteensä	15 000	15 220	15 220

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmia ei laadittu, koska kaikkien maksullisen toiminnan osa-alueiden tuotot jäivät alle miljoona euroa. Maksulliselle toiminnalle ei ollut asetettu kustannusvastaavuustavoitetta.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja ei ole saatu 2018–2020 eikä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa laadittu.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Taulukko 12. Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

	2020	2019	2018
Hallituksen esitykset	21	10	37
Asetukset	54	31	95
EU-asiat	104	81	104
Maksuasetukset	6	5	7
Toimiluvat ja muut lupapäätökset	3	5	5
Sopimukset	31	21	10
Tukipäätökset	29	12	26
Eduskuntakyselyt	74	54	60
Julkaisut (sisältää tutkimusjulkaisut)	21	15	17
Yhteensä	343	234	361

Suoritteiden kokonaismäärä on lisääntynyt covid-19-tautiepidemiasta huolimatta. Hallituksen esityksiä annettiin eduskunnalle kevään 2020 aikana vähemmän kuin normaalisti (yhteensä 8 esitystä, joista kaksi esitystä liittyi covid-19-epidemian estämiseen ja liikenteen toimialan toimintojen ylläpitämiseen). Eduskunta keskittyi keväällä 2020 pääasiassa valmiuslain ja covid-19-epidemian leviämisen estämiseen tarkoitettuihin hallituksen esityksiin ja valmiuslain mukaisiin käyttö- ja soveltamisasetuksiin. Syksyllä 2020 annettiin eduskunnalle 13 hallituksen esitystä, joista kuudessa esityksessä oli covid-19-epidemian leviämisen estämiseen tarkoitettuja määräaikaista säännöksiä. Vuonna 2020 annettiin yhteensä 39 lakia, jotka liittyivät annettuihin hallituksen esityksiin. Kaikkia vuonna 2020 annettujen hallituksen esitysten lakeja ei kuitenkaan ole vahvistettu vuoden 2020 aikana, vaan ne on tarkoitus vahvistaa alkuvuodesta 2021.

Euroopan komissio antoi 29.4.2020 liikennealan säädösehdotuksen, jonka tavoitteena oli helpottaa liikenteen toimialan toimintaa covid-19-epidemian aikana lisäämällä joustavuutta ja poistamalla hallinnollisia esteitä muun muassa tie-, rautatie- ja sisävesiliikenteessä. Ehdotuksen pohjalta säädettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus covid-19-epidemian leviämisen johdosta toteutettavista erityisistä ja väliaikaisista toimenpiteistä, jotka koskevat tiettyjen todistusten, lupakirjojen ja lupien uusimista tai niiden voimassaoloajan pidentämistä sekä tiettyjen määräaikaisten tarkastusten ja jatkokoulutusten lykkäämistä tietyillä liikennelainsäädännön aloilla. Asetukseen sisältyi jäsenvaltioille mahdollisuus olla soveltamatta tiettyjä artikloita. Valtioneuvosto päätti toukokuussa 2020, että Suomessa ei sovelleta ajoneuvojen määräaikaistarkastuksia ja ajopiirturin määräaikaistarkastuksia koskevaa poikkeussäätelyä, josta säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/698. Liikenne- ja viestintäministeriö ilmoitti asiasta ja myös Ahvenanmaan maakunnan asiaa koskeneesta päätöksestä Euroopan komissiolle.

Covid-19-epidemian vuoksi valtioneuvoston asetuksilla säädettiin poikkeuksia linja-autojen ja tieliikenteen raskaan tavaraliikenteen ajo- ja lepoaikoihin (143/2020 ja 282/2020). Lisäksi valtioneuvosto antoi myös asetukset, joilla saatettiin voimaan seitsemän vaarallisten aineiden tie- ja rautatiekuljetuksia koskevaa erillissopimusta (180/2020-183/2020 ja 218/2020-220/2020) ja joilla pyrittiin varmistamaan vaatimustenmukaisten kuljetusten jatkuminen myös poikkeuksellisessa tilanteessa.

Suurin osa kansainvälisistä sopimusten muutoksista liittyi teknisten liitteiden hyväksymiseen tai ne olivat vaarallisten aineiden kuljetuksiin liittyviä erillissopimuksia. Yksi merkittävistä sopimuksista oli Suomen liittyminen Eurooppalaisesta ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmästä tehtyyn sopimukseen (EUCARIS). Kahdenväliset lentoliikennesopimukset Meksikon, Dominikaanisen tasavallan ja Bahrainin kanssa tulivat voimaan, samoin EU:n lentoliikennesopimukset USA:n kanssa (Norjan ja Islannin osalta) sekä EU:n ja Jordanian, Georgian ja Moldovan väliset yhteistä ilmailualuetta koskevat sopimukset. Lisäksi Suomen ja Venäjän välisen rautatieliikennesopimuksen teknisiä liitteitä koskevat sopimusjärjestelyt tulivat voimaan.

Ministeriössä perustettiin valmiusryhmän yhteyteen säädösvalmisteluryhmä, joka valmisti covid-19-epidemian leviämisen estämiseksi laaditun liikenteen poikkeuksia ja pätevyyksien jatkamista koskevan hallituksen esityksen (HE 62/2020 vp), tuki lentoliikenteen valvontamaksua koskevan esityksen valmistelua (HE 153/2020 vp) sekä valmisti säädösehdotuksia ja perusteluita valtioneuvoston valmistelemiin valmiuslain käyttöönotto- ja soveltamisasetuksiin, erityisesti liittyen valmiuslain 118 §:n toimenpiteisiin ja Uudenmaan eristämiseen. Säädösvalmisteluryhmä tuki muidenkin hallituksen esitysten valmisteluita (esimerkiksi tartuntatautilain muutosehdotus HE 137/2020 vp).

EU-asioiden määrä laski vuonna 2019 komission toimikauden viimeisenä vuotena, mutta palautui vuonna 2020 suurin piirtein vuoden 2018 tasolle. Covid-19-epidemiaan liittyvät kiireelliset EU-asiat lisäsivät merkittävästi työtä ministeriössä vuoteen 2019 verrattuna.

Vaikka lentopaikkojen rakentamisen ja ylläpidon avustuspäärahat laskivat vuoden 2018 kertaluonteisesta lisäyksestä tavanomaiselle tasolleen, hakemuksia tuli ennätysmäärä, 26 kappaletta.

Maksuperustelain mukaiset liikenteen luvat siirtyivät Liikenne- ja viestintävirastolle 1.6.2020. Erityislakien mukaiset maksulliset suoritteet jäivät ministeriölle ja niitä oli 3. Kansanedustajien kirjallisten kysymysten määrä oli 74 ja julkaisujen 21 kappaletta.

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Taulukko 13. Palvelukyky ja suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Monivuotinen tulostavoite: 4.1 Ministeriön toiminnan vaikuttavuutta on parannettu		
Mittari: 4.1.1 VM-Baron innovaatiokyvykkyyksindeksin keskiarvo		
Keskiarvo vähintään 3,8	Toteutunut	Toteuma 3,92.
Mittari: 4.1.2 Säädosvalmistelun osaaminen		
On käynnistetty uusi koulutusohjelma yhdessä muiden ministeriöiden kanssa	Toteutunut	Lainvalmistelun koulutusohjelma on käynnistynyt ja etenee muutetun suunnitelman mukaisesti. Covid-19-epidemian vuoksi sopimusta on mukautettu, koska päivämäärät ovat muuttuneet ja koulutusta on järjestetty etänä syksyllä 2020.
Kaikissa säädosvalmisteluhankkeissa on nimetty vähintään kaksi henkilöä / hanke.	Toteutunut	Vuonna 2020 hyväksytyissä säädoshankepäätöksissä on ollut joko kaksi valmistelijaa (päävalmistelija/tukihenkilö) tai työryhmä.
On tehty seurantakysely tiimi- ja työparityöskentelystä säädosvalmistelussa	Ei toteutunut	Seurantakysely on siirretty tehtäväksi vuoden 2021 aikana, koska uusi lainvalmistelun yhteistyöryhmä nimitettiin joulukuussa 2020 ja tämä ryhmä tulee koordinoimaan seurantakyselyn toteuttamista.

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Mittari: 4.1.3 Tiedon hyödyntäminen ja vaikutusarvioinnin kehittäminen		
Tiedon hyödyntämisen ohjelman toimenpiteet on käynnistetty	Toteutunut	Valmennusohjelman ennakointitiedon osio toteutunut kokonaisuudessaan. Vaikutusten arvioinnin osaamisen kehittäminen käynnistyi syksyn 2020 aikana osaamiskartoituksen laatimisella. Henkilöstötiedon hyödyntämisen projekti on edennyt.
On kartoitettu olemassa olevat prosessit ja osaaminen ja tehty arvio lisätietotarpeista vaikutusarviointia varten.	Toteutunut	Kyselyt vaikutusarviointiosaamisesta sekä erilaisten tietoineistojen kehittämistarpeista on tehty ja tulokset analysoitu.
On luotu vaikutusarvioinnin toimintamalli	Toteutunut	Hallinnonalan vaikutusarvioinnin toimintamalli yhteistyötapaamisten muodossa on vakiintunut ja yhteistyötapaamisia on pidetty vuosisuunnitelman mukaisesti.
Säädösten jälkiarvioinnin suunnitelma on tehty	Toteutunut	Säädösten jälkiarviointisuunnitelma vuosille 2020–2025 hyväksyttiin virkamiesjohtoryhmässä 3.12.2020. Asiaa käsiteltiin myös säädösvalmistelun arviointikokouksessa 15.12.2020.
1–2 säädösten jälkiarviointia on tehty; esimerkiksi virastouudistus	Toteutunut	Deloitte Consulting Oy:n selvitys virastouudistuksen toteutumisesta valmistui marraskuussa 2020.
Mittari: 4.1.4 EU- ja kv-sopimusten ja sääntelyn täytäntöönpano		
On tehty suunnitelma tulossa olevien EU- ja kv-sopimusten ja -säädösten seurannasta ja täytäntöönpanosta	Toteutunut	Sopimustiedot EU- ja kansainvälisistä sopimuksista on koottu yhteen ja niistä on tehty suunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti. Asiaa käsiteltiin säädösvalmistelun arviointikokouksessa 15.12.2020 ja jatkossa myös tulevilla arviointikokouksissa.

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Mittari: 4.1.5 EU-vaikuttaminen		
EU-vaikuttamisstrategia on tehty	Toteutunut	EU-vaikuttamisstrategia valmistui toukokuussa 2020
Vaikuttamisstrategiaan perustuva vuosisuunnitelma on tehty ja toteutettu	Toteutunut	Vaikuttamisen vuosisuunnitelma on valmistunut kesäkuussa 2020. Sen toteutumista arvioitiin osastojen kanssa loppuvuodesta 2020. Samalla päivitettiin vaikuttamissuunnitelmaa vuodelle 2021.
Vaikuttamisen itsearvioinnin malli on luotu	Toteutunut	Vaikuttamisen itsearvioinnin malli on luotu. Se otetaan täysimääräisemmin käyttöön vuoden 2021 vaikuttamistyön arvioinnissa.
Mittari: 4.1.6 Sidosryhmä- ja mediatutkimus		
On luotu sidosryhmä- ja mediatutkimukseen uusi toimintamalli	Toteutunut	Ministeriö osallistui T-Median julkishallinnon Luottamus&Maine-tutkimukseen syksyllä 2020. Toimintamallin mukaisesti ministeriö osallistuu T-Median MediaBarometri-tutkimukseen vuoden 2021 alkupuolella. MediaBarometri-tutkimus tuo tietoa siitä, millaisena julkishallinnon mediaviestintä nähdään yleisellä tasolla ja miten tunnettu oma organisaatio on journalistien keskuudessa. Sekä Luottamus&Maine- että MediaBarometri-tutkimus toteutetaan joka toinen vuosi T-Median määrittelemien aikatauluihin.
On tehty ensimmäinen sidosryhmä- ja mediatutkimus ja analysoitu ministeriön toiminnan kehittämistarpeet	Toteutunut osittain	Julkishallinnon Luottamus&Maine-tutkimuksen tulokset saatiin joulukuussa 2020. Tutkimuksen toteutti T-Media. Tutkimustulokset analysoidaan ja ehdotukset ministeriön toiminnan kehittämistarpeiksi tehdään vuoden 2021 alussa. Ministeriö osallistuu lisäksi T-Median MediaBarometri-tutkimukseen vuoden 2021 alkupuolella.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Taulukko 14. Voimavarat

Vuoden 2020 tavoitetaso	Toteuma	Analyysi
Ihmisten johtaminen		
VM-Baron johtajuusindeksin (JO) keskiarvo 3,7.	Toteutunut osittain	Johtajuusindeksin keskiarvo oli 3,68. Tulos on lähes tavoitteen mukainen.
Osaamisen johtaminen		
VM-Baron innovointikyvykkyyksindeksin (IN) keskiarvo on 3,8.	Toteutunut	Innovointikykyindeksin keskiarvo oli 3,92.
Työyhteisö		
VM-Baron työyhteisöindeksin (TY) keskiarvo 3,9.	Toteutunut	Työyhteisöindeksi oli 3,93.

Taulukko 15. Henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä koskevat tunnusluvut 2018–2020

	2020	2019	2018
Henkilötyövuodet, htv	184,1	175,2	161,8
Henkilöstön lukumäärä 31.12. ¹²	190	185	173
naisia %	76,8	70,8	68,8
miehiä %	23,2	29,2	31,2
henkilöstön lukumäärän muutos, %	2,7	6,9	6,1
Vakinaiset, lkm	113	114	117
osuus henkilöstöstä, %	59,4	61,6	67,6
naisia %	42,6	43,8	48,0
miehiä %	16,8	17,8	19,7
Määräaikaiset, lkm	77	71	56
osuus henkilöstöstä, %	40,5	38,4	32,4
naisia %	34,2	27	20,8
miehiä %	6,3	11,4	11,6
Kokoaikaiset, lkm.	183	176	163
osuus henkilöstöstä, %	96,3	67	94,2
Osa-aikaiset, lkm	7	9	10
osuus henkilöstöstä, %	3,7	4,7	5,8
Keski-ikä, vuotta	41,7	41,8	42,7
naiset	40,8	41,2	42,1
miehet	44,7	43,5	44,0
Ikärakenne			
24-vuotiaiden ja nuorempien osuus, %	5,8	3,2	4,1
25–34-vuotiaiden osuus, %	34,2	36,2	32,4
35–44-vuotiaiden osuus, %	18,4	17,3	17,9
45–54-vuotiaiden osuus, %	24,7	24,9	24,3
55–64-vuotiaiden osuus, %	15,3	16,7	18,5
65-vuotiaiden osuus, %	1,6	2,7	2,9

12 Lähtö- ja tulovaihtuvuutta lukuun ottamatta luvut sisältävät 12 harjoittelijaa.

	2020	2019	2018
Koulutustaso (indeksiluku 1–8)	6,2	6	5,9
naiset	6	5,8	5,8
miehet	6,7	6,3	6,0
Työtyytyväisyys (indeksiluku 1–5)	3,78	3,69	3,7
työtyytyväisyys, naiset (indeksiluku)	3,77	3,6	3,6
työtyytyväisyys, miehet (indeksiluku)	3,8	3,8	4,0
Lähtövaihtuvuus (% henkilöstöstä) ¹³	17,2	12,7	17,7
Tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä) ¹⁴	20,6	16,2	14,7
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)	0	0	0
Sairauspoissaolot (päiviä/htv)	3	4,2	6,5
Kokonaistyövoimakustannukset, 1 000 €/vuosi	13 837	12 730	11 319
Tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	82,4	80,8	79,7
Välilliset työvoimakustannukset, 1 000 €/vuosi	4206	4068	3 586
Välillisten työvoimakustannusten %-osuus tehdyn työajan palkoista	43,7	47	49,0

(Lähde: TAHTI)

13 Lähtövaihtuvuus: Kyseistä tietoa ei ole ollut saatavilla TAHTIsta, joten se on laskettu itse. Luku ei sisällä harjoittelijoita. Mukaan on laskettu palkattomalle virkavapaalle ja eläkkeelle jääneet sekä irtisanoutuneet.

14 Tulovaihtuvuus: palvelukseen otettujen uusien henkilöiden sekä palkattomalta virkavapaalta palanneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus edellisen vuoden lopun henkilöstöstä. Kyseistä tietoa ei ole ollut saatavilla TAHTIsta, joten se on laskettu itse. Luku ei sisällä harjoittelijoita.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysissä selvitetään talouden kehitystä ja rakennetta. Tilinpäätöslaskelmat, joita ovat talousarvion toteutumalaskelma, tuotto- ja kululaskelma sekä tase, esitetään tilinpäätöksen luvuissa 2–4.

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Ministeriöllä oli vuonna 2020 käytettävissään määrärahoja yhteensä 122,2 miljoonaa euroa, joka oli 56,9 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Ero selittyy etenkin sillä, että Suomen EU-puheenjohtajuuskausi päättyi vuoden 2019 lopussa eikä ministeriöllä siten ollut enää vuonna 2020 käytettävissään valtioneuvoston kanslian EU:n puheenjohtajuuskauden hoitamiseen osoittamia määrärahoja vuodelta 2019 siirtynyttä määrärahaa lukuun ottamatta. Lisäksi vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarviossa peruutettiin huomattava osa momentin Osakehankinnat vuodelta 2019 siirtyneistä määrärahoista.

Ministeriön toimintamenomomentin määrärahan käyttö vuonna 2020 oli edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha mukaan lukien 16,3 miljoonaa euroa, joka ylittää 1,8 miljoonalla eurolla ministeriön käyttöön vuoden 2020 talousarvion tilijaottelussa osoitetun määrärahan lisätalousarviot huomioiden. Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha pieneni siten vastaavalla 1,8 miljoonalla eurolla edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Vuoden 2020 talousarviossa Finavian lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentoasemien ja lentopaikkojen avustusmääräraha oli 2,9 miljoonaa euroa, joka oli 1,9 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2019. Saimaan alueen luotsauksen hintatuen määräraha oli vuoden 2020 talousarviossa 3,8 miljoonaa euroa, joka on 0,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vastaava määräraha vuoden 2019 talousarviossa. Vähennys johtui hallituksen siirtomenomenteille kohdentamasta säästöstä ”siirtyvien erien taso (HO 2019)”. Henkilöjunaliikenteen ostoihin oli vuonna 2020 käytettävissä 43,17 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 talousarvion määräraha junaliikenteen ostoihin oli 32,17 miljoonaa euroa, johon saatiin koronasta johtuen 11 miljoonan euron lisäys vuoden 2020 seitsemännessä lisätalousarviossa. Rautatieliikenteen ammattikoulutuksen avustusmääräraha oli vuoden 2020 talousarviossa 0,841 miljoonaa euroa eikä siinä ollut muutosta vuoteen 2019 verrattuna.

Taulukko 16. Rahoituksen rakenne (euroa)

	Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha	Vuoden 2020 määräraha (TA+LTA)	Käytettävissä yhteensä	Käytetty yhteensä
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	17 145 503	104 800 272	121 945 775	59 386 525
Hallinto ja toimialan yhteiset menot	11 933 522	54 089 272	66 022 794	18 339 050
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot	11 881 932	14 331 000	26 212 932	16 149 232
Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot/kyberturva	0	2 000 000	2 000 000	125 533
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot	0	387 272	387 272	387 272
Osakehankinnat	0	37 371 000	37 371 000	1 625 423
Yhtiöjärjestelyt ja omistajaohjaus (EK) (enintään)	51 590	0	51 590	51 590
Liikenneverkko	0	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat	0	2 900 000	2 900 000	2 900 000
Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	3 809 934	47 811 000	51 620 934	36 745 428
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki	2 968 934	3 800 000	6 768 934	3 734 428
Valtionavustus koulutuksesta	841 000	841 000	1 682 000	841 000
Junaliikenteen ostot	0	43 170 000	43 170 000	32 170 000
Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	1 402 047	0	1 402 047	1 402 047
Yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tuki	1 402 047	0	1 402 047	1 402 047
Muut hallinnonalat	284 638	0	284 638	34 638
Valtioneuvoston kanslia	34 638	0	34 638	34 638
Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot	34 638	0	34 638	34 638
Ulkoministeriön hallinnonala	250 000	0	250 000	0
Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	250 000	0	250 000	0
Talousarviorahoitus yhteensä	17 430 141	104 800 272	122 230 413	59 421 163
Peruutettu: Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha 1 067 200 euroa (2018) Osakehankinnat 567 786 euroa (2018)				

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Tuloarviotilit

Kokonaistulokertymä oli 103 miljoonaa euroa ja vähennystä 1,2 miljoonaa edelliseen vuoteen.

Siirrettyjen määrärahojen peruutukset olivat 102,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 talousarviossa myönnettyistä määrärahoista peruutettiin momentilta Liikenne- ja viestintäministeriön hankeyhtiöt -momentilta 102 miljoonaa euroa ja momentilta Yhtiöjärjestelyt ja omistajaohjaus 671 000 euroa. Verrattuna edelliseen vuoteen siirrettyjen määrärahojen peruutukset pienenevät 101 000 eurolla.

Osinkotuloja saatiin 360 000 euroa Cinia Oy:lta. Muita tuloja kertyi yhteensä 29 651 euroa.

Menoarviotilit

Määrärahoja käytettiin vuonna 2020 yhteensä 59,4 miljoonaa euroa, joka on 1,8 miljoonaa euroa enemmän vuoteen 2019 verrattuna.

Vuoden 2020 tilijaottelussa toimintamenoihin myönnettiin määrärahaa 16,3 miljoonaa, josta 2 miljoonaa kyberturvallisuuden hoitamiseen. Ministeriön varsinaisiin toimintamenoihin (31.01.01.1) oli käytettävissä 26,2 miljoonaa ja kyberturvallisuuteen (31.01.01.2) 2 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 määrärahaa oli käytettävissä 14,3 miljoonaa euroa ja vuodelta 2019 siirtynyttä 11,9 miljoonaa euroa. Varsinaisen toimintamenomäärärahan käyttö oli 16,1 miljoonaa euroa, vuodelle 2021 siirrettiin 10 miljoonaa ja kyberturvallisuusmäärärahaa siirrettiin 1,8 miljoonaa euroa. Palkkamenot kasvoivat 1,0 miljoonalla, mutta toimintamenoihin käytettiin vain 432 000 euroa edellisvuotta enemmän, mikä selittyy muiden toimintamenojen käytön pienenemisellä pandemian vähennettyä esimerkiksi matkustamista. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenoihin oli käytettävissä 432,1 miljoonaa euroa. Määrärahan käyttö ylittyi 57,6 miljoonalla eurolla, mihin haettiin arviomäärärahan ylityslupa. Ministeriön arvonlisäveromenot olivat 387 271 euroa.

Yhtiöjärjestelyt ja osakehankinnat momentille siirtyi edelliseltä vuodelta 722 590 euroa, josta käytettiin 52 173 ja peruutettiin 671 000 euroa. Hankeyhtiöihin vuonna 2019 osoitettu 102 miljoonaa euroa peruutettiin 7. lisäbudjetissa ja samassa lisäbudjetissa momentille Osakehankinnat ja pääomitus osoitettiin lisää 21,7 miljoonaa euroa ja saldo 35,7 miljoonaa euroa siirrettiin vuodelle 2021.

Momentille Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon osoitettiin 2020 tilijaottelussa 2,9 miljoonan euron määräraha, jota saa käyttää valtionavustuksen

maksamiseen Finavia Oyj:n lentoasemaverkoston ulkopuolisten lentopaikkojen toiminta- ja investointimenoihin. Valtionavustusta myönnettiin alueellisten lentoasemien ja yleis- ilmailulentoaikkujen tukemiseen seitsemälle lentoasemalle.

Ministeriöllä oli käytössään momentille Valtionavustus koulutuksesta vuonna 2020 osoitettu määräraha ja vuodelta 2019 siirtynyt määräraha, jotka yhteensä 1,7 miljoonaa euroa. Määräraha on osoitettu valtionavustuksen maksamiseen rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Vuoden 2019 määräraha 841 000 euroa myönnettiin Kouvolan rautatie- ja aikuiskoulutus Oy:lle. Vuoden 2020 määräraha 841 000 euroa siirrettiin seuraavalle vuodelle, mutta tehtiin samalle saajalle 819 900 euron investointiavustuspäätös koulutussimulaattorin hankintaan.

Luotsauksen hintatukeen oli käytettävissä vuoden 2020 tilijaottelussa osoitettu 3,8 miljoonaa euroa sekä vuodelta 2019 siirtynyt 2,9 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin Saimaan alueen luotsauspalveluista perittävän alennetun yksikköhinnan aiheuttaman tulonmenetyksen korvaamiseen luotsausyhtiö Finnipilot Pilotage Oy:lle yhteensä 3,0 miljoonaa euroa. Seuraavalle vuodelle siirrettiin 3,7 miljoonaa euroa.

Momentin Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen lisäjaottelukohtaan Junaliikenteen ostot myönnettiin 32,2 miljoonaa euroa, joka käytettiin liikennöintikorvauksen maksamiseen VR-Yhtymä Oy:lle ministeriön ja VR:n välisen kauko- ja lähijunaliikenteen ostosopimuksen mukaisesti. Vuoden 2020 7. lisäbudjetissa myönnettiin 11 miljoonaa lisää, joka siirrettiin vuodelle 2021.

Ministeriöllä oli käytössään yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoiminnan tukeen vuodelta 2018 siirtynyt määräraha 1,4 miljoonaa euroa. Siirtyneistä määrärahoista myönnettiin vuoden 2017 valtionavustuspäätöksen mukaisesti MTV Oy:lle yleisavustuksena 1,1 miljoonaa euroa yleisen edun kanavien uutis- ja ajankohtaistoimintaan vuoden 2018 toteutuneita kustannuksia vastaan. Täydennyksenä maaliskuun valtionavustuspäätökseen MTV Oy:lle myönnettiin vuoden 2018 määrarahasta olemassa olevan uutis- ja ajankohtaisohjelmistotoiminnan laajentamiseen erityisavustuksena 251 339 euroa.

Valtioneuvoston kanslia jakoi liikenne- ja viestintäministeriölle momentin Suomen EU-puheenjohtajuus lisäjaottelukohtaan Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot siirrettiin 34 637 euroa vuodelta 2019. Määräraha käytettiin lisähenkilöstön palkkausmenoihin.

Ulkoministeriö asetti vuoden 2020 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyön momentilta kertaluontoisiin tulevaisuusinvestointeihin osoitetuista määrärahoista liikenne- ministeriön käyttöön 250 000 euron rahoituksen hankkeeseen *Liikennealan asiantuntija Pohjoisen ulottuvuuden liikenne- ja logistiikkakumppanuuden sihteeristöön 2021–2022*.

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 190 000 euroa, joka on 84 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2019. Poikkeuksellisesta vuodesta johtuen matkustusmenojen korvaukset vähenivät lähes puolella vuonna 2020, sillä Brysseliin tehtiin työmatkoja ainoastaan alkuvuodesta.

Maksullisen toiminnan tuotot olivat 15 000 euroa (2019: 15 220 euroa), jotka kertyivät erillislakien mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Maksullisesta toiminnasta on raportoitu tarkemmin kohdassa 1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.

Muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 175 000 euroa. Yhteistoiminnan kustannusten korvauksia oli 97 000 euroa (2019: 195 000 euroa), jotka koostuivat valtaosin Euroopan komission matkakustannusten korvauksista (7 500 euroa) sekä EU:n neuvoston korvaamista matkakuluista ja henkilökierron korvauksista (87 700 euroa). Ministeriön muun toiminnan tuottoihin sisältyi lisäksi yleisradiotoiminnan kehittämiseen liittyvien kulujen edelleenveloituksia Valtion televisio- ja radiorahastolle (78 200 euroa).

Toiminnan kulut olivat 16,8 miljoonaa euroa (2019 16,9 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut olivat 14,1 miljoonaa euroa (2019 13,0 miljoonaa euroa). Muutosta selittää henkilöstön määrän lisäys 9 henkilötyövuodella. Koronatilanteesta johtuen erilaiset päivystyskorvaukset sekä lisä- ja ylityöt lisäsivät myös palkkakustannuksia ennakoimattomalla tavalla.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot olivat 34 800 euroa eli lähes yhtä suuret kuin vuonna 2019. Palvelujen ostot olivat 2,3 miljoonaa euroa, laskua 260 000 euroa (11 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä johtui pääasiassa käännös- ja tulkkaukspalveluiden, ravitsemuspalveluiden, asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden sekä koulutuspalveluiden laskusta. Näistä asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden hankinta laski euromääräisesti eniten 563 000 eurolla. Vastaavasti tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitomaksut nousivat 143 000 euroa. Muut kulut 281 800 euroa laskivat lähes 885 000 euroa verrattuna edellisvuoteen, pääasiassa johtuen matkustuksen vähenemisestä maaliskuusta 2020 alkaen. Matkustuspäivät vähenivät 800 000 eurolla ja ulkomaanpäivärahat 63 000 eurolla verrattuna vuoteen 2019.

Vuonna 2020 rahoitustuotot olivat Cinia Oy:n osinkotuottoja 360 000 euroa. Vuoden 2019 3,2 miljoonan euron rahoitustuotot sisälsivät Pohjolan Rautateiden yhtiön perustamisvaiheeseen liittyvä velan maksu 2,8 miljoonaa euroa ja osinkotuottoja Cinia Oy:lta 350 000 euroa.

Siirtotalouden kulut olivat yhteensä 41,1 miljoonaa euroa (2019: 40,8 miljoonaa euroa), josta käytettiin joukkoliikennepalveluiden ostoihin ja kehittämiseen 32,2 miljoonaa euroa, luotsauksen hintatukeen 3,7 miljoonaa euroa, valtionavustus koulutukseen 841 000 euroa,

yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimistotoiminnan tukeen 1,4 miljoonaa euroa ja avustuksina lentokentille 2,9 miljoonaa euroa.

Suoritettut arvonnäisäverot olivat 397 000 euroa (2019: 476 000 euroa). Vuoden 2020 kulu-
jäämä oli 57,8 miljoonaa euroa (2019: 32,8 miljoonaa euroa).

1.7.4 Tase

Ministeriön omaisuus oli yhteensä 216 miljoonaa euroa muodostuen käyttöomaisuus-
arvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista. Vuonna 2020 perustettiin kaksi uutta
osakeyhtiötä Suomi-rata Oy, Turun Tunnin Juna Oy joulukuussa, joissa valtion omistus
on kummassakin 51 prosenttia. Näiden yhtiöiden osalta kustakin osakkeesta maksettu
merkintähinta merkittiin kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman
rahastoon. Ministeriön käyttöomaisuus koostuu näiden edellä mainittujen lisäksi seuraa-
vien yhtiöiden arvopapereista: Yleisradio Oy, Cinia Oy, C-Lion1 Oy, Traffic Management
Finland Oy:n ja Pohjolan Rautatiet Oy.

Ministeriön muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät Cinia Oy:n 9 miljoonan, Traffic
Management Finland Oy:n 155 miljoonan ja Pohjolan Rautatiet Oy:n 7,9 miljoonan
SVOP sijoitukset. Taseen vertailtavuuteen vaikuttaa korjaus, joka tehtiin C-Lion1 Oy:n
kirjanpitoarvon ja Cinia Oy:n SVOP:n osalta. Valtiolla oli 9 miljoonan euron sijoitus
Cinia Oy:n C-Lion1 tytäryhtiöön. Vuonna 2018 tehtiin järjestely, jossa sijoitus siirrettiin
emoyhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tämä siirto on jäänyt raportoi-
matta liikenne- ja viestintäministeriön vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksissä, joka nyt kor-
jataan vuoden 2020 tilinpäätöksen liitteen 10 osalta. Valtio omistaa suoraan C-Lion Oy:n
A-sarjan osakkeen, joka edustaa 1/200001 yhtiön osakekannasta. Tällä osakkeella ei ole
enää oikeutta etuoikeusosinkoon.

Lyhytaikaiset saamiset sisälsivät myyntisaamisia 71 000 euroa ja muita siirtosaamisia
sisältäen palkkaperusteisen eläkemaksun 257 000 euroa.

Ostovelat olivat 500 000 euroa ollen kertomusvuonna normaalitoiminnan suuruiset.
Siirtovelat 2,8 miljoonaa euroa muodostui pääasiassa lomapalkkavelasta.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Ministeriön johto on valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n mukaisesti vastuussa
viraston sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta
ja riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa riittävä varmuus viraston

toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta (talousarvioasetus 69 §).

Sisäisen valvonnan arviointi on perustunut liikenne- ja viestintäministeriön kirjallisen materiaalin läpikäyntiin ja johdon haastatteluihin. Arvioinnissa on käytetty pohjana sisäisen valvonnan arviointikehikkoa.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on jatkettu vuoden 2019 sisäisiin tarkastuksiin liittyvissä toimenpidesuunnitelmissa määriteltujen toimenpiteiden viemistä käytäntöön ja tilannetta on myös seurattu säännöllisesti. Tarkastukset koskivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa, hankintaprosessia sekä rekrytointiprosessia. Hankinta- ja rekrytointiprosesseihin liittyneiden tarkastusten osalta kaikki suunnitellut toimenpiteet on viety käytäntöön vuoden 2020 aikana. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilan tarkastuksen havainnoista kolmen toimenpiteen toteuttaminen on vielä kesken. Liikenne- ja viestintäministeriössä on jatkettu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistä.

Liikenne- ja viestintäministeriö teetti vuoden 2020 aikana BDO Oy:llä sisäisen tarkastuksen matkahallinnosta sekä omistajaohjauksesta. Matkahallinnon tarkastuksessa prosessien sisäisen valvonnan tilat arvioitiin olevan hyvällä tasolla ja omistajaohjauksen tarkastuksessa vastaavasti toimivalla tasolla (asteikko: hyvä, toimiva, tyydyttävä, riittämätön).

Omistajaohjauksen tarkastuksessa tyydyttävässä tilassa olivat tarkastuksen mukaan omistajaohjaukseen ja sen tehtäviin sekä vastuisiin liittyvä ohjeistus, joissa kehittämistarpeita tunnistettiin roolien ja prosessien kirjallisessa kuvaamisessa. Suositeltavaksi tunnistettiin myös omistajaohjaukseen liittyvän tiedonkulun selkiyttäminen. Suositusten toimeenpanoa jatketaan vuonna 2021.

Liikenne- ja viestintäministeriö on tunnistanut seuraavat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osa-alueet kehittämistoimenpiteiden kohteeksi vuonna 2021 ja pidemmällä aikavälillä:

- Riskienhallinnan kulttuurin pidemmän aikavälin kehittämistä jatketaan vuonna 2021 mm. parantamalla riskienhallinnan päivittäistä käytettävyyttä ja kulloinkin ajankohtaista tukea johtamiselle ja päätöksenteolle. Käytännön toimenpiteitä ovat mm.:
  - Ministeriön riskienkäsittelysuunnitelma päivitetään säännöllisesti kalenterivuoden aikana tulostavoitteiden päivittämisen yhteydessä
  - Kriittisten riskien läpikäynti otetaan kattavasti kiinteäksi osaksi eri johtoryhmien työskentelyä

- Vaikutusarviointien toteutuksen edelleen kehittäminen
  - Vaikutusarviointien tekeminen osana lainvalmisteluprosessia mukaan lukien jälkikäteisarviointit

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö kehittää valmius- ja varautumistoimintaa, joka osaltaan tukee kokonaisvaltaista riskienhallintaa ministeriössä ja hallinnonalalla.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että kokonaisuutena sisäisen valvonnan menettelyt täyttävät talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädettyt tavoitteet.

1.9 Arviointien tulokset

Arviointeja ei ole valmistunut vuonna 2020.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Ministeriöllä ei ole tilikautena raportoituja väärinkäytöksiä tai rikoksia eikä esitutkinnassa tai oikeuskäsittelyssä ole näitä koskevia asioita.

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Ministeriöllä ei ole tilikautena raportoitavia takaisinperintöjä.

2 Talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Toteuma %
12. Sekalaiset tulot		1 896 920,76	102 771 000	102 700 651,61	-20 348,39	100
12.23.99.	Valtioneuvoston kanslian muut tulot	7 226,43				
12.31.99.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	243 652,00	50 000	15 000,00	-35 000,00	30
	12.31.99.1. Liikenne- ja viestintäministeriön tulot	243 652,00	50 000	15 000,00	-35 000,00	30
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 634 986,41	102 671 000	102 671 000,00	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	11 055,92		14 651,61	14 651,61	0
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset		102 350 000,00	360 000	360 000,00	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	102 350 000,00	360 000	360 000,00	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		104 246 920,76	103 080 417	103 060 651,61	-20 348,39	100

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	250 073,13		0,00		0,00	0,00	34 637,89	34 637,89	34 637,89	0,00
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	249 000,00						34 637,89	34 637,89	34 637,89	
23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	249 000,00						34 637,89	34 637,89	34 637,89	
23.01.29. Arvonlisäveromenot (A)	1 073,13		0,00		0,00	0,00				
24. Ulkoministeriön hallinnonala		250 000		250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	250 000,00	0,00	250 000,00
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)		250 000		250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	250 000,00		250 000,00
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	156 204 215,31	104 800 272	42 241 021,42	62 559 250,38	104 800 271,80	0,00	119 816 503,27	224 229 503,27	58 999 252,89	62 559 250,38
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (S2)	14 614 000,00	16 331 000	4 392 832,69	11 938 167,31	16 331 000,00	0,00	11 881 932,47	28 212 932,47	16 274 765,16	11 938 167,31
31.01.01.1. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot		14 331 000	4 267 299,65	10 063 700,35	14 331 000,00	0,00	11 881 932,47	14 331 000,00	4 267 299,65	10 063 700,35
31.01.01.2. Kyberturvallisuus (EK) (enintään)		2 000 000	125 533,04	1 874 466,96	2 000 000,00	0,00		2 000 000,00	125 533,04	1 874 466,96
31.01.29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	379 215,31	387 272	387 271,80		387 271,80	0,00				
31.01.88. Osakehankinnat (S2)	103 000 000,00	37 371 000	1 625 422,53	35 745 577,47	37 371 000,00	0,00	102 722 590,20	140 093 590,20	1 677 595,53	35 745 577,47
31.01.88.1. Yhtiöjärjestelyt ja omistajaohjaus (EK) (enintään)	1 000 000,00		0,00		0,00	0,00	722 590,20	722 590,20	51 590,20	0,00
31.01.88.2. Hankeyhtiöt	102 000 000,00						102 000 000,00	102 000 000,00	0,00	0,00
31.10.31. Eräät avustukset (S3)		2 900 000	2 900 000,00		2 900 000,00	0,00		2 900 000,00	2 900 000,00	0,00
31.10.31.2. Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat (EK)		2 900 000	2 900 000,00		2 900 000,00	0,00		2 900 000,00	2 900 000,00	0,00
31.10.41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (S3)	1 000 000,00									

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31.20.51.	Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (S3)		4 641 000	765 494,40	3 875 505,60	4 641 000,00	0,00		4 641 000,00	765 494,40	3 875 505,60
	31.20.51.3. Rautatieliikenteen ammattikoulutus (EK)		841 000		841 000,00	841 000,00	0,00		841 000,00		841 000,00
	31.20.51.4. Saimaan alueen luotsauksen hintatuki (EK)		3 800 000	765 494,40	3 034 505,60	3 800 000,00	0,00		3 800 000,00	765 494,40	3 034 505,60
31.20.55.	Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostot ja kehittäminen (S3)		43 170 000	32 170 000,00	11 000 000,00	43 170 000,00	0,00		43 170 000,00	32 170 000,00	11 000 000,00
	31.20.55.04. Junaliikenteen ostot		43 170 000	32 170 000,00	11 000 000,00	43 170 000,00	0,00		43 170 000,00	32 170 000,00	11 000 000,00
31.30.42.	Valtionavustus koulutuksesta (S3)	841 000,00						841 000,00	841 000,00	841 000,00	0,00
31.30.51.	Luotsauksen hintatuki (S2)	4 200 000,00						2 968 933,60	2 968 933,60	2 968 933,60	0,00
31.30.63.	Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (S3)	32 170 000,00									
	31.30.63.04. Junaliikenteen ostot	32 170 000,00									
31.40.45.	Yleisen uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja kansallisen uutistoimistotoiminnan tuki (S3)							1 402 047,00	1 402 047,00	1 402 047,00	0,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala			5 353	5 352,94		5 352,94	0,00	0,00	5 352,94	5 352,94	0,00
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)		5 353	5 352,94		5 352,94	0,00		5 352,94	5 352,94	0,00
	32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)		5 353	5 352,94		5 352,94	0,00		5 352,94	5 352,94	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala			3 163	3 162,73		3 162,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (A)		3 163	3 162,73		3 162,73	0,00				
	33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valtionhallinto		3 163	3 162,73		3 162,73	0,00				
Määrärahatilit yhteensä		156 454 288,44	105 058 787	42 249 537,09	62 809 250,38	105 058 787,47	0,00	119 851 141,16	224 519 494,10	59 039 243,72	62 809 250,38

3 Tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2020 – 31.12.2020		1.1.2019 – 31.12.2019	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	-15 000,00		-15 220,00	
Muut toiminnan tuotot	-175 217,10	-190 217,10	-258 920,66	-274 140,66
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	34 726,43		90 645,28	
Henkilöstökulut	14 111 801,81		13 025 448,83	
Vuokrat	44 172,33		20 442,48	
Palvelujen ostot	2 345 423,01		2 644 081,44	
Muut kulut	281 761,63	16 817 885,21	1 166 450,63	16 947 068,66
JÄÄMÄ I		16 627 668,11		16 672 928,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	-359 927,88		-3 201 696,97	
Rahoituskulut	0,00	-359 927,88	61,76	-3 201 635,21
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	0,00		-21 952 175,19	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	50,00	-21 952 125,19
JÄÄMÄ II		16 267 740,23		-8 480 832,40
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	270 000,00		0,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	40 077 475,00		41 041 190,00	
Siirtotal.kulut voittoa tavoittelemattomille	700 000,00		-225 000,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	35 200,00		0,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	10 000,00	41 092 675,00	0,00	40 816 190,00
JÄÄMÄ III		57 360 415,23		32 335 357,60
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritetut arvonnäisäverot	397 369,80	397 369,80	476 418,36	476 418,36
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-57 757 785,03		-32 811 775,96

4 Tase

31.12.2020

31.12.2019

VASTAAVAA

KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	44 227 608,68		206 974 412,04	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	172 267 674,71	216 495 283,39	7 895 448,82	214 869 860,86
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ		216 495 283,39		214 869 860,86
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	70 789,61		38 500,00	
Siirtosaamiset	257 429,33		63 669,19	
Muut lyhytaikaiset saamiset	3 524,74	331 743,68	1 673,90	103 843,09
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-116,40	-116,40	0,00	0,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		331 627,28		103 843,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ		216 826 910,67		214 973 703,95

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	1 354 430 821,18		1 354 430 821,18	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-1 145 642 305,76		-1 300 932 273,35	
Pääoman siirrot	59 218 047,09		188 101 743,55	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	-57 757 785,03	210 248 777,48	-32 811 775,96	208 788 515,42
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	473 092,83		482 739,66	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	344 287,94		305 300,34	
Edelleen tilittävät erät	302 728,05		282 034,23	
Siirtovelat	2 777 191,04		2 434 280,97	
Muut lyhytaikaiset velat	2 680 833,33	6 578 133,19	2 680 833,33	6 185 188,53
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		6 578 133,19		6 185 188,53
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		216 826 910,67		214 973 703,95

5 Liitetiedot

Sisältö

Liite 1	Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta	54
Liite 2	Nettoutetut tulot ja menot.....	56
Liite 3	Arviomäärärahojen ylitykset	57
Liite 4	Peruutetut siirretyt määrärahat	57
Liite 5	Henkilöstökulujen erittely	58
Liite 6	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	58
Liite 7	Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.....	58
Liite 8	Rahoitustuotot ja -kulut	59
Liite 9	Talousarvionaloudesta annetut lainat.....	59
Liite 10	Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	60
Liite 11	Taseen rahoituserät ja velat	61
Liite 12	Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	61
Liite 13	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	62
Liite 14	Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	62
Liite 15	Velan muutokset.....	62
Liite 16	Velan maturiteettijakauma ja duraatio	62
Liite 17	Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	62

Liite 1

Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen
  - Ei ilmoitettavaa
2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi
  - Ei ilmoitettavaa
3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen
  - Ei ilmoitettavaa
4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä
  - Ei ilmoitettavaa
5. Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa
  - Taseen vertailtavuuteen vaikuttaa korjaus, joka tehtiin C-Lion1 Oy:n kirjanpitoarvon ja Cinia Oy:n SVOP:n osalta. Valtiolla oli 9 miljoonan euron sijoitus Cinia Oy:n C-Lion1 tytäryhtiöön. Vuonna 2018 tehtiin järjestely, jossa sijoitus siirrettiin emoyhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tämä siirto on jäänyt raportoimatta liikenne- ja viestintäministeriön vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksissä, joka nyt korjataan vuoden 2020 tilinpäätöksen liitteen 10 osalta. Valtio omistaa suoraan C-Lion1 Oy:n A-sarjan osakkeen, joka edustaa 1/200001 yhtiön osakekannasta. Tällä osakkeella ei ole enää oikeutta etuoikeusosinkoon.

- Yhteistoiminnan kustannusten korvausten ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksien tilien numerointi ja sijainti tilikarttahierarkiassa muuttuivat vuoden 2020 alussa. Tilien kertymät raportoidaan tuotto- ja kululaskelmassa tilikarttahierarkian mukaisesti laskelman rivillä Palvelujen ostot. Aiemmin nämä erät on esitetty omalla rivillään Sisäiset kulut. Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt vuoden 2019 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 2020 käytäntöä.
6. Selvitys tilinpäätösvoeden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa
- Ei ilmoitettavaa

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa ja vertailtavuudessa ei ole muita sellaisia olennaisia tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevia tietoja, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä.

Liite 2

Nettoutetut tulot ja menot

		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
31.01.01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	14 851 159,76		4 553 326,06		16 491 493,37				16 435 258,53	
	Bruttotulot	237 159,76		160 493,37		160 493,37				160 493,37	
	Nettomenot	14 614 000,00	16 331 000	4 392 832,69	11 938 167,31	16 331 000,00	0,00	11 881 932,47	28 212 932,47	16 274 765,16	11 938 167,31

Liite 3

Arviomäärärahojen ylitykset

	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	432 087 000	57 583 704,04	13
31.01.29 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	432 087 000	57 583 704,04	13
Päälukot yhteensä	432 087 000	57 583 704,04	13

Liite 4

Peruutetut siirretyt määrärahat

	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		
Vuosi 2019		102 671 000,00
4.19.31.01.88.1 Yhtiöjärjestelyt ja omistajaohjaus	671 000,00	
4.19.31.01.88.2 Hankeyhtiöt	102 000 000,00	
Päälukokka yhteensä		102 671 000,00
Vuosi 2019		102 671 000,00

Liite 5

Henkilöstökulujen erittely

	2020	2019
Henkilöstökulut	11 906 092,16	10 941 365,81
Palkat ja palkkiot	11 612 436,18	10 697 817,07
Lomapalkkavelan muutos	293 655,98	243 548,74
Henkilösivukulut	2 205 709,65	2 084 083,02
Eläkekulut	1 970 092,13	1 898 637,01
Muut henkilösivukulut	235 617,52	185 446,01
Yhteensä	14 111 801,81	13 025 448,83
Johdon palkat ja palkkiot, josta	644 666,14	628 009,41
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	6 420,00	6 240,00
Johto	1 200,00	1 180,00
Muu henkilöstö	5 220,00	5 060,00

Liite 6

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 7.

Liite 8

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä saamisista	-72,12	3 729,15	-3 801,27
Osingot	360 000,00	350 000,00	10 000,00
Muut rahoitustuotot	0,00	2 847 967,82	-2 847 967,82
Rahoitustuotot yhteensä	359 927,88	3 201 696,97	-2 841 769,09

Rahoituskulut	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä veloista	0,00	61,76	-61,76
Rahoituskulut yhteensä	0,00	61,76	-61,76
Netto	359 927,88	3 201 635,21	-2 841 707,33

Liite 9

Talousarviotaloudesta annetut lainat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10

Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit	31.12.2020						31.12.2019	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistussuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	13 077 192		44 227 608,68			360 000,00		42 602 186,15
Yleisradio Oy	4 683 146		7 876 486,15	100,00	-			7 876 486,15
Pohjolan Rautatiet Oy	100		2 500,00	100,00	-			2 500,00
Suomi-rata Oy SVOP	789 072		1 116 536,88	51,00				
Turun Tunnin Juna Oy SVOP	394 485		508 885,65	51,00				
Cinia Oy*	1 000 000		33 223 200,00	77,53	-	360 000,00		33 223 200,00
C-Lion1 Oy*, A-sarja	1		1 000 000,00	100,00	-			1 000 000,00
Traffic Management Finland Oy	6 210 388		500 000,00	100,00	-			500 000,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	13 077 192		44 227 608,68			360 000,00		42 602 186,15

Suomi-rata Oy:llä ja Turun Tunnin Juna Oy:llä ei ole osakepääomaa. Osakkeiden merkintähinta on merkitty yhtiöllä kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Kirjanpitoarvo 31.12.2019
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset		
Cinia Oy, SVOP	9 000 000,00	9 000 000,00
Traffic Management Finland Oy SVOP**	155 372 225,89	155 372 225,89
Pohjolan Rautatiet Oy, SVOP	7 895 448,82	7 895 448,82

*Taseen vertailtavuuteen vaikuttaa korjaus, joka tehtiin C-Lion1 Oy:n kirjanpitoarvon ja Cinia Oy:n SVOP:n osalta. Valtiolla oli 9 miljoonan euron sijoitus Cinia Oy:n C-Lion1 tytäryhtiöön. Vuonna 2018 tehtiin järjestely, jossa sijoitus siirrettiin emoyhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tämä siirto on jäänyt raportoimatta liikenne- ja viestintäministeriön vuosien 2018 ja 2019 tilinpäätöksissä, joka nyt korjataan vuoden 2020 tilinpäätöksen liitteen 10 osalta. Valtio omistaa suoraan C-Lion Oy:n A-sarjan osakkeen, joka edustaa 1/200001 yhtiön osakekannasta. Tällä osakkeella ei ole enää oikeutta etuoikeusosinkoon.

**Traffic Management Oy SVOP erä on vuonna 2019 esitetty kohdassa Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit.

Liite 11

Taseen rahoituserät ja velat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12

Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Sektori	Voimassa 31.12.2020	Voimassa 31.12.2019	Voimassa Muutos 2020–2019	Käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2020
Yritykset	59 444 444,41	70 328 104,54	-10 883 660,13	59 444 444,41
Finavia Oyj	59 444 444,41	70 328 104,54	-10 883 660,13	59 444 444,41
<i>Laki Ilmailulaitoksen muuttamisesta osakeyhtiöksi (877/2009)</i>				
Takaukset yhteensä	59 444 444,41	70 328 104,54	-10 883 660,13	59 444 444,41

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Ei esitettävää tietoa

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo €	Jakauma %	Tilinpäätös- päivän kurssi €
Euro	59 444 444,41	100	1,0000
Yhteensä	59 444 444,41	100	

Muut monivuotiset vastuut

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole muita monivuotisia vastuita

Liite 13

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15

Velan muutokset

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16

Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 17.

6 Allekirjoitus

Hyväksymme liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöksen vuodelta 2020.

Helsingissä 26. päivänä helmikuuta 2021

Timo Harakka

Liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen

Kansliapäällikkö

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä / 2021.

Twitter: @lvm.fi
Instagram: lvmfi
Facebook.com/lvmfi
Youtube.com/lvm.fi
LinkedIn: Liikenne- ja viestintäministeriö

lvm.fi